РАДЫЁ — У ГАДЗ. НОЧЫ:

ЧЫТА, 6. Па вестках кітайскага і японскага друку ў Харбіне, 6-га жніўня ў Манчжурыю прыбылі былы ўпаўнаважаны ў справах кітайскай рэспублікі ў СССР Чжу Шаоян у мэтах расьсьледваньня на месцы канфлікту на Кіт.-Усх. чыг., а таксама для перагавораў з прадстаўнікамі СССР аб ліквідацыі канфлікту.

Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

Зьвязда

№ 178 (3286) Серада, 7-га жніўня 1929 г.

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Камуністычнай Партыі (б) Беларусі.

Адрас рэд. і канторы: Менск, Савецкая, 63. ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЕТА, ГОД ВЫДАНЬНЯ XIII. Тэлефоны: рэдактар—1674, сакратар—819, кантора—781.

АПОШНІЯ НАВІНЫ Б.С.С.Р.

Ураджай на Віцебшчыне

Віцебск. (Наш кар.). Па акрузе пачалася ўборачная кампанія. У самым разгары касьба, ідзе і ўборка хлеба. Статыстычныя даныя на 1 жніўня паказваюць, што агульны ўраджай на Віцебшчыне здавальняючы. Градабіцьце і шкоднікі не нанесьлі колькі-небудзь значнай шкоды пасевам.

Учора, 6-га жніўня, у Дзень індустрыялізацыі працавалі ўсе

Рабочыя і служачыя працавалі з натхненьнем і уздымам

На многіх прадпрыемствах Менску за 6 гадзін выпрацавана прадукцыі больш, чым за звычайны 8-гадзінны рабочы дзень

Дзень індустрыялізацыі знайшоў свой водгук і ў вёсцы, дзе працоўнае сялянства аддавала першы сноп новага ўраджаю ў фонд сацыялістычнага будаўніцтва

Праведзены Дзень індустрыялізацыі зноў сьведчыць аб поўнай падтрымцы генэральнай лініі партыі шырокімі масамі рабочых, служачых і беднацка-серадняцкага сялянства

Уперад да сацыялізму

Непарыўна і арганічна зьвязаны паміж сабою лёзунгі і задачы індустрыялізацыі і пабудаваньня сацыялізму [illegible]

[illegible]

(«ПРАЎДА»).

Няхай ведаюць імпэрыялістыя

[illegible]

Першы сноп—у фонд індустрыялізацыі

Сяляне Любоніцкага сельсавету, Бабруйскага раёну, вязуць у фонд індустрыялізацыі першыя снапы ўраджаю

[illegible] ...пленьні імпэрыялістых». Адзін з сялян прывёз ня толькі першы сноп, ён прывёз 40 снапоў — 10 проц. свайго ўраджаю.

[illegible] ...едказала сялянам плошча. І у дэманстрацыі любоніцкі абоз заняў першае, пачэснае месца.

Ш.

Што будаваць на сродкі ад дня індустрыялізацыі

(З гутарак з рабочымі «Зьвязды»)

Рабочы-электраманцёр т. Карачан

[illegible]

Рабочы Каралюк

За пабудову трактарнага заводу

[illegible]

Рабочы слесар т. Газаў

За пабудову інструментальнага заводу

[illegible] ...інструментальны завод.

Трэба наогул частку сродкаў скарыстаць для тэхнічнага абсталяваньня заводаў.

За гулам машын

[illegible]

А.

У выпіку сацыялістычнага спаборніцтва

Рабочы заводу «Энэргія» т. Глайхенгауз М. Г. удасканаліў штамп для апрацоўкі вагавых каромыслаў. Раней выраб каромысла каштаваў 35 к., цяпер, пры дапамозе ўдасканаленьня тав. Глайхенгауза выраб такога-ж каромысла каштуе толькі 3 (!) кап. Такім чынам, т. Глайхенгауз патаніў выраб каромыслаў да настольных вагаў больш чымся на 1000 проц.

Апрача таго, т. Глайхенгауз удасканаліў прэс для убіваньня зубоў у настольныя вагі, якія ўбіваліся да гэтага часу ручным спосабам. Гэтая вынаходка т. Глайхенгауза дала яшчэ большую эканомію.

С. А.

Дзень індустрыялізацыі—у друкарні „Зьвязды“

50 проц. звыш нормы

Падрыхтоўка, якая вялася да «Дня індустрыялізацыі» ўсімі рабочымі і працоўнымі Савецкага Саюзу, ня была на апошнім месцы і на прадпрыемстве друкарні газ. «Зьвязда». Гэта было выказана энтузіязмам рабочых нашага прадпрыемства, якія ня толькі зьявіліся ўсе, як адзін на работу, але выпрацавалі на карысьць індустрыялізацыі норму, якая перавышае звычайную ў паўтара разы, не патраціўшы ні аднэй хвіліны звыш нармальнага працоўнага дня. Гэта паказвае, што рабочыя з вялікім жаданьнем падхватваюць і выконваюць усе тыя мерапрыемствы, якія намечаны нашай партыяй і ўладай для ўздыму сацыялістычнай гаспадаркі.

РАБОЧЫ.

Тэмпы пяцігодкі будуць перавышаны

(ГУТАРКА З СТАРШЫНЁЮ ВСНГБ тав. КАРПАМ)

Нядаўна мы зацьвярджалі пяцігадовы плян разьвіцьця народнае гаспадаркі. Былі людзі, якія ня верылі ў тэмпы, намечаныя пяцігодкай і прадракалі правалы і невыкананьне асноўных заданьняў.

Зараз мы маем вопыт работы мінулага першага году пяцігодкі і ўжо канкрэтныя пляны на другі год.

Вынікі першага году з выстарчальнай відавочнасьцю выкрываюць «мудрыя» прадбачаньні пэсымістых і паказваюць, што тэмпы, намечаныя пяцігодкай ня толькі рэальны, але і могуць быць і будуць значна перавышаны.

Па лініі прамысловасьці і калектывізацыі сельскае гаспадаркі другі год пяцігодкі ўжо дае перавышэньне раней намечаных тэмпаў. Нядаўна разгорнутае сацыялістычнае спаборніцтва і больш актыўная работа ў вёсцы [illegible] лектывізацыі дае добрыя пэрспэктывы ўзмацненьня сацыялістычнага сэктару у народнае гаспадаркі.

Па лініі беларускай прамысловасьці на будучы год намячаецца вялікае будаўніцтва, якое вызначаецца ў суме каля 50 мільёнаў рублёў па аднэй толькі прамысловасьці ВСНГ. Калі да гэтага дадаць затраты па Асінбудзе, на фабрыку штучнага валакна, завод «Дубіцель», а таксама выдаткі на мясцовую прамысловасьць, дык агульная колькасьць гэтых сродкаў вызначыцца ў суме каля 70 мільёнаў рублёў. Упяршыню ў Беларусі будуць будавацца буйныя прадпрыемствы цяжкай прамысловасьці: завод машынабудаўніцтва ў Гомелі, буйная мэханізаваная гута, якая дасьць прадукцыі больш, чым усе 8 існуючых у Беларусі гут, папярова-цэлюлёзны камбінат, а таксама рад прадпрыемстваў па тэкстыльнай прамысловасьці.

Па лініі скарыстаньня існуючага асноўнага капіталу прамысловасьці намячаецца рост выпрацоўкі тавараў на 65 проц. супроць бягучага гаспадарчага году, павялічэньне колькасьці рабочых на 30 проц., вытворчасьці працы — на 28 проц., зьніжэньне сабекошту — на 8 з лішкам проц.

Усё гэта можа быць дасягнута толькі пры большым пасьпяховым разгортваньні сацыялістычнага спаборніцтва і больш актыўнага ўцягненьня кожнага рабочага і работніцы ў справу гаспадарчага будаўніцтва.

Задача дня індустрыялізацыі — мабілізаваць увагу рабочае клясы да пытаньняў актыўнага падтрыманьня і дапамогі індустрыялізацыі краіны і сацыялістычнай перабудовы вёскі. Мабілізуючы капейкі працоўных мы ствараем магчымасьць пабудовы новых фабрык і заводаў і перамогі над жабрацтвам і адсталасьцю.

Дзень індустрыялізацыі зьяўляецца добрым паказальнікам магутнай волі рабочае клясы да перамогі над усімі цяжкасьцямі на шляхох сацыялістычнага будаўніцтва.

М. К.

Пяцігодка ажыцьцяўляецца

У Віцебску пушчана ў ход новая інструментальна-мэблявая фабрыка

Рабочым і адміністрацыйна-тэхнічнаму пэрсаналу фабрыкі—актыўным удзельнікам новага будаўніцтва—гарачае прывітаньне

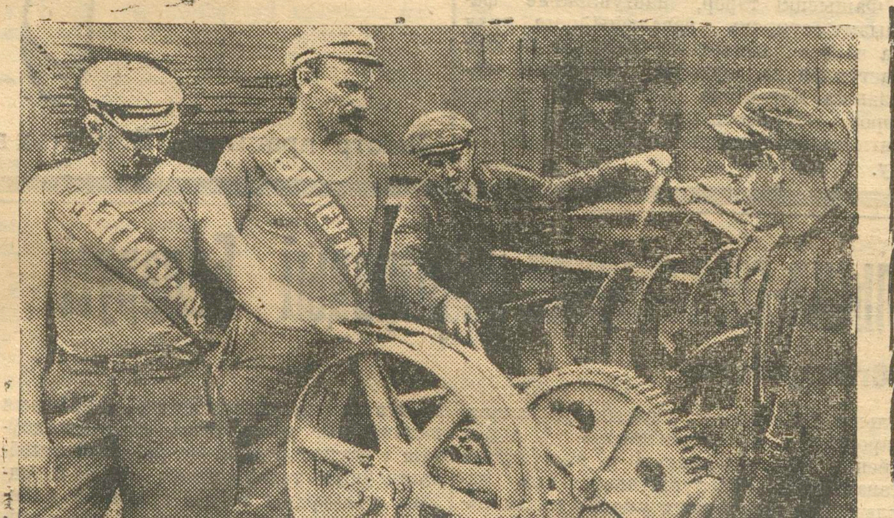

Рабочыя-фізкультурнікі, удзельнікі вэлёсыпэднага зорнага прабегу, выкарысталі сваё прабываньне ў Менску для азнаямленьня з посьпехамі рабочых у сацыялістычным спаборніцтве

Дзень індустрыялізацыі будзе ўпісаны на слаўную старонку сусьветнага рабочага руху.

У гэты-ж дзень сто пяцьдзесят рабочых-дрэваапрацоўшчыкаў Віцебшчыны, сабраўшыся з самых далёкіх мясцовасьцяй акругі, адкрываюць новую інструментальна-мэблявую фабрыку, якая нарадзілася на руінах былое гарбарні і вырасла за зусім кароткі тэрмін—8 месяцаў.

Наша фабрыка мае ўсесаюзнае значэньне, бо наша краіна мае патрэбу ў інструментах і ў таннай добраякаснай мэблі. Пускаючы ў ход варштаты, мы не павінны забываць аб тым, што нашы клюбы, чытальні і рабочыя сем'і чакаюць тэй мэблі, якую мы будзем выпускаць.

З першых-жа дзён работы фабрыкі мы павінны шырока абгаварыць такое важнае пытаньне, як патаненьне сабекошту прадукцыі, зразумела, не забываючы і пра якасьць. Мы не маглі аб гэтым гаварыць тады, калі прыходзілася распілоўваць лес рукамі. Сёньня-ж мы павінны загаварыць аб зьніжэньні сабекошту прадукцыі.

Будзе вялікай памылкай, калі мы скажам, што наша фабрыка ня мае недахопаў. Аднак, ня трэба забываць і аб тым, што ў нас амаль ня было актыву.

На сёньнешні дзень мы маем партыйную і камсамольскую ячэйкі, якія ўсю сваю энэргію аддаюць на разьвіцьцё вытворчасьці. Сёньня, пускаючы ў ход варштаты, камсамольцы і маладыя рабочыя фабрыкі даюць слова беражліва адносіцца да сваіх варштатаў, сыравіны, а таксама абяцаюць быць праваднікамі грамадзка-масавай работы на фабрыцы.

Хай кожны з нас усьвядоміць тую задачу, якая на яго ўскладаецца, хай сумленна і акуратна адносіцца да работы на сваёй фабрыцы. Толькі агульнымі намаганьнямі мы справімся з задачамі, што стаяць перад намі.

— Даеш новыя фабрыкі і заводы,—такі наш адказ усім наймітом буржуазіі.

І. ДВАРСОН.

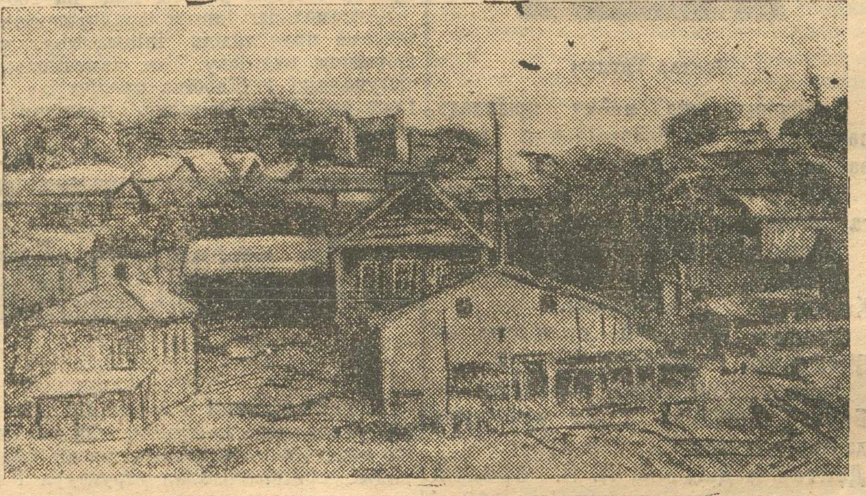

Агульны выгляд віцебскай інструментальна-мэблявай фабрыкі

Адзіная ў СССР

Выпрацоўка інструменту для дрэваапрацовачных прадпрыемстваў прадстаўляла сабою такую галіну вытворчасьці, якая заўсёды знаходзілася ў руках замежных капіталістых.

Нават у пяцігадовым пляне разьвіцьця народнае гаспадаркі гэтая галіна вытворчасьці ў нас ня была прадугледжана.

Сёньня гэты прабел у некаторай ступені зьнішчаецца адкрыцьцём у Віцебску інструмэнтальна-мэблявай фабрыкі.

Ініцыятыву ў пабудове гэтага прадпрыемства падало кіраўніцтва працкалектывамі, якое рамантавала разбураны будынак, закупіла цэлы рад машын і варштатаў для ўстанаўленьня мэханізаваных працэсаў вытворчасьці. Дзякуючы ўсёй гэтай прэцы мы маем новую фабрыку, якая дасьць работу тром сотням рабочых.

Прышлося нямала папрацаваць і над забесьпячэньнем фабрыкі ў выстарчальнай меры сыравінаю, над загатоўкай лесаматар'ялаў самых розных парод, якія патрэбны для такога спэцыфычнага прадпрыемства, як інструментальна-мэбельнае.

Ня гледзячы на цэлы рад труднасьцяй к адносінах абсталяваньня, рамонтных работ, недахвату матар'ялаў і г. д. інструмэнтальна-мэблявая фабрыка сёньня адкрываецца.

Гэта адзіная ў СССР фабрыка па выпрацоўцы інструментарыю для дрэваапрацовачных прадпрыемстваў.

Снаркі.

Хроніка „дня індустрыялізацыі“

— Фабрыка Меншвэю, абутковая ф-ка Гандльбуду і Эльвод будуць працаваць на карысьць індустрыялізацыі 11 жніўня.

***

— Рабочыя каўбаснай фабрыкі Белмясгандлю 6 жніўня працавалі на карысьць фонду індустрыялізацыі. На работу зьявіліся ўсе рабочыя фабрыкі. Заработак рабочых у гэты дзень складае 200 р.

***

Калектыў працаўнікоў 3-х месячных курсаў па падрыхтоўцы ў фабзавучы ўнёс у фонд індустрыялізацыі аднадзённы заработак.

***

Барысаўская «Чырвоная Бярэзіна» дасьць у фонд індустрыялізацыі каля 3 тысяч рублёў.

Суботнікі—у Гомелі

Гомель, (наш кар.). Прапанова ленінградзкіх рабочых аб дні індустрыялізацыі ўзварушыла ўсю рабочую масу.

Учора былі праведзены першыя суботнікі ў фонд індустрыялізацыі. Суботнікі прайшлі з вялікім уздымам. На фабрыцы імя Клары Цэткін суботнік даў 305 р., на цагельні сэзоньнікі сабралі 405 р.

Вялікі, гістарычны дзень

У календары Дзяржаўнага Выдавецтва 6-га жніўня—«Спас» з вялікай чырвонай літары.

Для працоўных СССР, для ўсіх савецкіх і грамадзкіх устаноў і для самага Дзяржаўнага Выдавецтва—гэта дзень індустрыялізацыі.

Дзень гістарычны, праз асеньнія фарбы якога ўласна прабіваецца вобраз савецкай краіны, ахопленай энтузіязмам будаўніцтва новага жыцьця.

Кожная працоўная гадзіна ў гэты дзень—вялікі скарб у фонд індустрыялізацыі.

Завод «Энэргія». Гулкія каменныя грамады. Цэхі: ліцейны, мэханічны, сталярны ды іншыя. Царства жалеза, медзі, чыгуна. «Сёньня працуем 6 гадзін на карысьць індустрыялізацыі!».

Загарэлыя родныя твары. Суровы бляск мэталю на заводзе «Энэргія», бы антычны мастак, упрыгожыў іх мужнымі рысамі. У ліцейным цэху ўся моладзь—«У нас самы вясёлы цэх! Заходзьце, калі будзем адліваць. Сёньня толькі мадэлі рыхтуем. Праца здаецца лёгкай, блізкай.... З чорнай зямлі адна за другой вырабляюцца мадэлі. Заўтра іх будуць запаўняць медзянаю лявай».

Мэханічны цэх. Нясьцішны гуд раменных прывадоў, заўнылая мэлёдыя жалеза. У цэху адна жанчына. Малады, сьветлы твар.—«Цікавіцеся?» і пад шэлест жалезных стружак тлумачыць сваю працу: «Для ачысткі поўны... рашотчатае жалеза».

«30 год працую»—кажа стары з удумлівым сур'ёзным тварам, «а сёньня каб прамысловасьць шырылася, мы разумеем!

І здаецца само сабе маленькай нікчэмнай—побач з гэтай ўпэўненай сілай майстра.

У кавальскім цэху горача. Толькі потальлецца ахаладжваючым струменем. У вачох рабочых надзвычайны бляск. Трое над вялікім полымем распальваюць кола—«Асьцярож-н-а-а! Зараз пасыплюцца агнявыя пыркі....

І чамусьці, можа ад раптоўнай агнявой россыпі, здаецца гэтыя трое вылітымі, вышадшымі з неабсяжнага агню. На карысьць індустрыялізацыі!

Абутковая фабрыка. Здалёк уже чуцён скураны пах. У загатовачным цэху працуюць дружнымі групамі. Тут ціха, і праца лёгкая. Многа жанчын. З-пад вострых шавецкіх нажоў выходзяць маленькія, вялікія і сярэднія загатоўкі з хрому. За суседнімі сталамі да іх падклейваюць падкладку, прыбіваюць пістоны і перадаюць у машынны цэх. У машынным цэху нязьменны прыводны гул. Груды гатовага абутку. Усе моцныя і далёка не элегантныя боцікі. Модных пантофеляк не вырабляюць. «Пакуль што няма, але будуць!»—упэўнена кажуць рабочыя. Усяго на фабрыцы 250 чалавек.

Што даў першы год „пляну вялікіх работ“

[illegible]

ТЭМПЫ ЗУСІМ РЭАЛЬНЫЯ

[illegible]

...вынікі мінулага гаспадарчага году, які зьяўляецца першым годам па ажыцьцяўленьня пяцігадовага пляну.

ПРАМФІНПЛЯН БЯГУЧАГА ГОДУ БУДЗЕ ВЫКАНАНЫ

Прамысловы плян бягучага гаспадарчага году, як і ўвесь народна-гаспадарчы плян па характарыстыцы лістападаўскага пленуму ЦК партыі «зьяўляецца пасільным, але крайне напружаным». Прамысловасьці прыходзіцца перамагаць у гэтым годзе рад затрудненьняў, якія зьвязаны з становішчам сельскай гаспадаркі. Тым ня менш прамысловасьці ўдалося зрабіць вялізны крок у разгортваньні вытворчасьці. Вынікі вытворчасьці за 9 месяцаў бягучага году даюць прырост у параўнаньні з тым-жа пэрыядам мінулага году на 20,9 проц. (У даваеннае цане). З пункту погляду выкананьня плянавых заданьняў гэты вынік трэба прызнаць зусім здавальняючым. Рост вытворчасьці за год, згодна зацьверджанага ўрадам пляну павінен быў скласьці 20,6 проц., а разам з дадатковымі заданьнямі па пашырэньні вытворчасьці — 22,2 проц. (тут цікава адзначыць, што першая пяцігодка Дзяржпляну, складзеная тав. Струмілінам, намячала на 1928-29 год рост вытворчасьці ўсяго на ... 9,7 проц.). Такім чынам, **вынікі за 9 месяцаў цалкам супадаюць з першапачатковым заданьнем кантрольных лічбаў** і толькі на 1 проц. — 1,3 проц. адстаюць ад пашыранага заданьня.

Ёсьць, аднак, усе падставы меркаваць, што і гэта нязначнае адставаньне ўдасца навярстаць у чацьвёртым квартале. дзякуючы спрыяючаму злучэньню рабочых дзён, павышэньню вытворчасьці працы, сацыялістычнаму спаборніцтву, якое разгортваецца і г. д.

Трэба адзначыць, што тэмп росту прамысловай прадукцыі ў бягучым годзе ня толькі перавышае першапачатковыя праектыроўкі Дзяржпляну, але значна перавышае тэмп росту прамысловасьці ў буйнейшых капіталістычных краінах. Так за 7 месяцаў гэтага году наша прамысловасьць дала прырост прадукцыі на 22,6 проц. пры росьце тэй-жа прадукцыі за тэй-жа адрэзак часу: у ПАЗШ—на 8,9 проц., Англіі—0,4 проц., Францыі—16,1 проц. і скарачэньня ў Нямеччыне—на 8,7 проц. Зразумела, што больш шпаркі тэмп разьвіцьця нашай прамысловасьці ў параўнаньні з капіталістычнымі краінамі ідзе побач з няўхільным павышэньнем удзельнай вагі прамысловасьці СССР у сусьветнай гаспадаркі.

Як ідзе выкананьне прамфінпляну ў паасобных галінах прамысловасьці? З перавышэньнем пляну працуюць гарбарная (па вялікіх скурах), аніла-фарбаваная і касьцяапрацовачная прамысловасьці; на ўзроўні пляну ідуць

****

важнейшыя галіны цяжкай індустрыі: нафтавая, чорная мэталюргія, каляровая мэталюргія (акрамя пераапрацоўкі цынку), с.-г. машынабудаўніцтва, цэмэнтная і інш. Некаторае адставаньне ад пляну паказваюць: каменна - вугальная прамысловасьць, асноўная хэмічная, агульнае машынабудаўніцтва і інш.

(Працяг заўтра)

ВОДГУКІ 1-га ЖНІЎНЯ ЗА ГРАНІЦАЮ

НА ДЫПЛЕМАТЫЧНАЙ ЭСТРАДЗЕ

Хітрае выступленьне Гэндэрсона

Помста буржуазіі над удзельнікамі дэманстрацый

Чырвоны дзень у Чэха-Славакіі

Масавыя арышты

БЭРЛІН, 5. Напярэдадні 1-га жніўня ня гледзячы на забарону камуністычных газэт «Рудэ Права» і «Чырвоныя сыгнал» у Празе зроблена некалькі вобыскаў, пры чым паліцыя канфіскавала выданы збор прамоў камдэпутата Гаруса. 55 камуністых былі арыштаваны і толькі 2-га жніўня большасьць з іх выпушчаны на волю. Аналёгічныя меры прымала чэха-славацкая паліцыя і ў правінцыі.

У Празе раніцаю 1-га жніўня адбыліся дзьве дэманстрацыі перад будынкам вакзалаў. Увечары адбыўся рад мітынгаў у розных прадмесьцях Прагі. У часе аднаго з іх адбылася сутычка, паранена 2 паліцэйскіх. Шмат арыштаваных, сярод іх член палітбюро чэскай кампартыі Шверма. У часе дэманстрацыі ў Рэйхэнбэргу арыштаваны Стэр, у Пільзэне арыштаваны камдэпутат Мікулічак, у Аўсьцігу камдэпутат Юнг.

У сталіцы Славакіі Браціславе паліцыя з самае раніцы заняла фабрыкі і па сканчэньні работы адпускала рабочых па хатах па адзіночку. Тым ня менш на галоўным пляцы гораду адбыўся мітынг, пры разгоне якога арыштавана 90 чалавек.

1.000 арыштаваных у Босьніі

ВЕНА, 5. Паводле вестак з Белграду, у Босьніі арыштавана каля тысячы чалавек. У адным Сараеве арыштавана 30 чал. Арыштаваным,—сярод якіх многа салдат і прафработнікаў, прад'яўлена абвінавачэньне ў распаўсюджаньні антымілітарысцкіх праклямацый. (ТАСС).

Братаньне рабочых

БЭРЛІН, 5. Ня гледзячы на забарону [illegible] сустрэча рабочых [illegible] спатканьне [illegible] дэманстрацыя [illegible] чужаземцаў [illegible] толькі [illegible] на дэманстрацыю [illegible] арыштаваных [illegible]

1-га жніўня ў Шанхаі

ТОКІО, 5. Паводле вестак японскага друку, у Шанхаі 1-га жніўня пакараны [illegible] 4 камуністы. [illegible] ня было, [illegible] лятучкі, у [illegible] некалькі арыштаў. (ТАСС).

РЭПРЭСІІ Ў РУМЫНІІ

Урад ня здолеў справіцца з камуністычным рухам

ВЕНА, 5. У зьвязку з дэманстрацыямі 1-га жніўня па ўсёй Румыніі працягваюцца арышты. У Тэмэшвары, дзе 1-га жніўня на ўсіх прадпрыемствах была праведзена аднагадзінная забастоўка, арыштавана 52 чал., з іх 6 салдат. У Кішынёве арыштавана 70 чал., з іх многія толькі за нашэньне чырвоных сьцягаў. У Чарновіцах арыштавана 52 чал. Ва ўсіх прамысловых цэнтрах лік арыштаваных дасягае значных разьмераў. Усяго ў Румыніі арыштавана каля 400 чал. У часе допыту арыштаваныя падвяргаліся катаваньням і зьбіеньням. Большасьць арыштаваных будзе перадана суду на падставе закону аб ахове дзяржавы.

Як зазначае апазыцыйны друк, ход дэманстрацый 1-га жніўня паказаў, што ўрад ня здолеў справіцца з камуністычным рухам. (ТАСС).

Крывавая сутычка паміж рабочымі і войскам у Калюмбіі

НЬЮ-ЁРК, 2. Як падаюць з Калюмбіі, у Лібане здарылася сутычка паміж удзельнікамі рабочага сходу і ўрадавым войскам. У часе сутычкі 6 рабочых забіта. Шмат параненых.

Судовыя расправы над удзельнікамі дэманстрацыі 1-га жніўня

ПАРЫЖ, 5. Учора вызвалена 80 чалавек з ліку арыштаваных у зьвязку з 1-га жніўня па абвінавачаньні ў змове супроць безапаснасьці дзяржавы. Судовы сьледчы Пэйд перадаў друку паведамленьне, у якім зазначаецца, што ў зьняволеньні застаюцца ўсе кіруючыя сілы кампартыі і, у прыватнасьці члены ЦК. Вызваляюцца толькі другарадныя ўдзельнікі «змовы», жанчыны», малалетнія і асобы, якія ня маюць простай сувязі з ЦК партыі.

Па ўсёй Францыі судовыя ўлады выносяць суровыя прыгаворы па справах удзельнікаў дэманстрацыі 1-га жніўня.

Паведамленьне ТАСС

ТОКІО, 5. Як паведамляюць з Харбіна, [illegible]

«Канфлікт [illegible]

«Мая [illegible]

У [illegible]

Забастоўка батракоў у Зах. Украіне пашыраецца

ВАРШАВА, 5. Забастоўка батракоў Львоўскага ваяводства перакінулася ў Тарнопольскае ваяводзтва. Колькасьць бастуючых [illegible] адбываюцца сутычкі. Сярод бастуючых зроблены шмат арыштаў. (ТАСС).

Забастоўка шофэраў у Варшаве

ВАРШАВА, 5. Забастаўшы шофэры Варшавы [illegible] у знак пратэсту супроць паліцэйскай [illegible] адносінах да іх [illegible] не правіл язды. [illegible] працэ [illegible] (ТАСС).

ПОЛЬШЧА РЫХТУЕЦЦА ДА ВАЙНЫ

Усім рабочым і сялянам Савецкага Саюзу вядома, што натхніцелем і арганізатарам вайны супроць СССР зьяўляецца міжнародны і ў прыватнасьці ангельскі імпэрыялізм, буйнейшы ў сьвеце драпежнік і прыгнятальнік народаў. Імпэрыялістыя імкнуцца пазбавіць працоўныя масы СССР усіх заваёў Кастрычніка, зьнішчыць дыктатуру пралетарыяту і ўстанавіць дыктатуру капіталу.

Гэтую клясавую праграму вайны міжнароднага імпэрыялізму супроць Рэспублікі Саветаў згодна плянаў імпэрыялістых павінны ажыцьцёвіць арміі заходніх суседзяў СССР і перш за ўсё фашысцкая Польшча, якой кіруе стаўленік ангельскага капіталу і вораг саветаў — маршал Пілсудзкі.

У справе ваеннай падрыхтоўкі Польшчы і іншых дзяржаў да вайны супроць СССР кіруючую ролю займае францускі генштаб. Паміж Францыяй і Польшчай заключан рад дагавораў, на падставе якіх Францыя абавязваецца аказваць польскай арміі дапамогу ў галіне забесьпячэньня тэхнічнымі сродкамі барацьбы і ў галіне падрытоўкі афіцэрскага складу. Прадстаўнікі францускага генштабу (напрыклад генэрал Лерон і інш.) аб'яжджаюць заходнія гранічашчыя з СССР краіны з мэтаю канчатковага вырашэньня ўсіх пытаньняў, зьвязаных са стратэгічнай падрыхтоўкай гэтых дзяржаў да вайны з СССР.

У галіне ўзбраеньняў фашысцкая Польшча зрабіла значныя крокі наперад. **Ваенная прамысловасьць — адзіная галіна польскай народнай гаспадаркі, якая не перажывае крызісаў.** Яна заўсёды ў выстарчальнай ступені забясьпечана крэдытамі міжнароднага імпэрыялізму і польскага ўраду. Яна заўсёды ідзе поўным ходам, накапліваючы запасы для польскай арміі на выпадак вайны. На працягу апошніх год фашызм ня толькі разгортвае прадукцыю на існуючых ваенных заводах, але і будуе шмат новых.

[illegible] ў ваенную прамысловасьць 20 мільёнаў доляраў, на працягу апошніх 6 год — звыш 80 мільёнаў доляраў. У часе вайны на ваенную службу будзе мабілізавана каля 2 мільёнаў чалавек, гэта значыць існуючая 300 тысячная армія павінна будзе павялічыцца ў 6-7 раз. Каб разгарнуць такую шматлікую армію фашысцкаму ўраду патрэбны вялікі рэзэрв абвучанага вайсковай справе людзкога матар'ялу. Таму фашызм шырока паставіў вайсковую падрыхтоўку насельніцтва. Ён уцягвае працоўную моладзь у свае фашысцкія вайсковыя арганізацыі, як напрыклад, «Стралок», «Саюз легіянэраў» і г. д.

Усе гэтыя вайсковыя саюзы налічваюць у сваім складзе каля 500 тысяч членаў.

Польскі фашызм добра разумее, што ў часе вайны супроць СССР створыцца ня толькі знадворны фронт паміж Чырвонай арміяй і белапольскай арміяй, але таксама і ўнутраны фронт — паміж буржуазіяй і яе агентамі і рэвалюцыйнымі рабочымі і сялянамі Польшчы, якія паўстануць на абарону СССР. Польскі фашызм гэта дасканала разумее і ўзмоцнена рыхтуецца да вайны супроць «унутранага ворагу», да задушэньня ўзброенага пралетарскага паўстаньня. Па заказу польскага генштабу выдана кніга падпалкоўніка Ровэцкага пад загалоўкам «Вулічны бой», у якой дакладна распрацаваны ўсе тактычныя пытаньні задушэньня рэвалюцыйных выступленьняў пралетарыяту. Польскі генштабісты падпалкоўнік Ровэцкі, як і ўвесь лягер фашызму зьяўляецца прыхільнікам крайняй жорсткасьці ў задушэньні пралетарскіх выступленьняў. Ён рэкамендуе афіцэрам, якія праводзяць «усмирительныя действия» ніколі не страляць у паветра і халастымі патронамі, а заўсёды цэліцца і страляць у натоўп. Ён рэкамендуе ўжываньне газаў, бо «у руках паўстаўшых няма сродкаў процігазавай абароны». Усю яго кнігу пранізвае адна асноўная думка: магчыма больш ваеннай тэхнікі. (гарматы, гаўбіцы, бомбы, самалёты бамбардыроўка ўсякімі сродкамі, мінная вайна, танкі, бранявікі, бронепаязды, газы і г. д.) і магчыма менш жывой сілы—салдат. Чаму так? Ды проста [illegible]

Фашысцкі тэрор, наступленьне фашызму супроць рэвалюцыйнага руху на чале з кампартыяй Польшчы — гэта наступленьне супроць магутнага саюзьніка Савецкага Саюзу. Фашысцкі тэрор — гэта складаная частка ваенных антысавецкіх падрыхтаваньняў фашызму.

Канфлікт у варшаўскай савецка-польскай гандлёвай палаце

ВАРШАВА, 5. [illegible]

Якія сёлета ўраджаі

[illegible]

40-дзённая галадоўка палітвязьняў у Бухарэсьце

ВЕНА, 5. Па вестках з Бухарэсту камуністы, [illegible] буржуазны [illegible] галадоўку 40-ы дзень [illegible]. (ТАСС).

Чуткі аб адстаўцы прэм'ера Сьвітальскага

ВАРШАВА, 5. Орган ППС «Работнік» паведамляе, [illegible]

****

[illegible]

Міністр працы М. Бонфільд вядзе барацьбу з беспрацоўем

Лёкаут у ангельскай тэкстыльнай прамысловасьці

ЛЁНДАН, 5. Лёкаут у Ланкашырскай тэкстыльнай прамысловасьці [illegible]

ПАБУДОВА ПАЛЯРНАЙ МЭТЭАРАЛЕГІЧНАЙ СТАНЦЫІ

[illegible]

3-я пазыка індустрыялізацыі

Менская акруга дала звыш 1½ мільёна руб.

СПЭЦЫЯЛІСТЫ ШЧЫРА ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ ПАЗЫКУ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ І АБАРОНЫ

Па Менску рэалізавана звыш мільёну руб.

Паводле кантрольных лічбаў, Менская акруга павінна рэалізаваць 4.200 тысяч рублёў; на горад Менск [illegible] 2.250 тысяч рублёў, з іх сярод нацыянальнага насельніцтва 500 тысяч руб.; г. Барысаў павінен даць 237 тысяч руб.

Сярод сялянства трэба распаўсюдзіць аблігацый на 508 тысяч рублёў. Пакуль што, за выключэньнем вайсковых часьцей і транспарту, рэалізавана 1.120 тысяч рублёў; на Барысаве—150 тысяч руб.

Звыш 750 тысяч

Інжынэр Балашоў падпісаўся на 1000 руб.

ГОМЕЛЬ, (наш кар.). Падпіска на 3-ю пазыку праходзіць пад лёзунгам «месячную зарплату—на пазыку дзяржаве». На 5-е жніўня падпіска дала звыш 750 тысяч рублёў.

Вельмі добра праведзена падпіска на шчацінпай фабрыцы. На заводзе «Пралетары» інжынэр Балашоў падпісаўся на 1000 руб. Швэйнікі ўжо падпісаліся на 20 тысяч рублёў.

На спаборніцтва па рэалізацыі 3-й пазыкі!

Віцебшчына выклікае Менск і Гомель

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Акруговая камісія садзейнічаньня пастанавіла выклікаць на спаборніцтва па правядзеньні падпіскі на 3-ю пазыку Менск і Гомель. Спаборніцтвы будуць праводзіцца па наступных галінах: ахоп падпіскай калектываў рабочых і служачых на ўсе 100 проц. Падпіска павінна быць цалкам афармлена ў верасьні сярод сялянства—на больш процант ахопу сялянскіх гаспадарак і на большы разьмер падпіскі на кожную гаспадарку.

Таксама спаборніцтва павінна ахапіць саматужнікаў і інш. групы насельніцтва.

Па ўласнай ініцыятыве

Шырока разгарнулася ў *мястэчку Падабранка* (Гомельшчына) падпіска на 3 пазыку індустрыялізацыі. Пры мястэчковым савеце ўтворана спэцыяльная камісія, якая праводзіць вялікую агітработу сярод паасобных арганізацый і калектываў.

На сёньняшні дзень мы ўжо можам пахваліцца некаторымі посьпехамі на гэтым фронце.

Першы сход *калектыву саўгандальслужачых* даў падпіску на 1500 рублёў, што складае 120 проц. агульнага месячнага акладу ўсіх служачых. Сьвядома аднесьліся да падпіскі саматужныя арцелі краўцоў і шаўцоў. Арцель краўцоў падпісалася на 1.400 руб. і арцель шаўцоў — на 1.300 руб.

Зараз праводзіцца падпіска сярод саматужнікаў-адзіночак, сярод хатніх гаспадынь і г. д.

Б. Розінскі

Падпісаўся на 1.000 руб.

У Віцебскую акруговую камісію садзейнічаньня дзяржкрэдыту

У адказ на нагэта выклік міжнароднай контр-рэвалюцыі падпісаліся на 3-ю пазыку індустрыялізацыі СССР на 1.000 руб.

Доктар Бродзкі

Упэўнены, што майму прыкладу пасьледуюць ніжэйпералічаныя даверaныя дактары страхкас БССР:

Доктар Маршак, дырэктар сухотнага інстытуту, Менск.

Доктар Гольдзін —Галоўсацстрах.

Дактары Менскай акрстрахкасы—Хазан, Іргер і Рабінсон.

Дактары Віцебскай страхкасы — Жызэмскі, Разанскі і Шапіра.

Дактары Гомельскай страхкасы — Брук і Пэўзнэр і ўсе даверaныя дактары страхкас іншых акруг.

Доктар мэдыцыны А. Я. Бродзкі —дырэктар санаторыя імя 10-ці годзьдзя БССР у Сасноўках.

Насьценгазэта — ініцыятар падпіскі

Супрацоўнікі ЦСУ шчыра падтрымалі 3-ю пазыку

Падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі ў калектыве ЦСУ пачалася з 20 ліпеня. У насьценгазэце «Рэха Статыстыка» быў зьмешчаны калектыўны выклік групы камсамольцаў. Першымі падпісаліся чатыры камсамольцы на суму 750 руб. пры месячнай пэнсіі 305 руб.

Усяго на 5-е жніўня падпісалася 182 супрацаўнікі (з ліку 253 ч.) на суму 16 тыс. руб., што складае—95 проц. фонду зарплаты.

Рэалізацыя пазыкі ў калектыве праходзіць пад лёзунгам—«150 проц. месячнай зарплаты--дзяржаве праз пазыку».

Працаўнікі сэктару прамысловай статыстыкі падпісаліся поўнасьцю на 130 проц. свайго акладу. Па сэкцыі балансу падпіска праведзена на 100 проц. *Паасобныя працаўнікі падпісваліся на 200-300 проц. свайго акладу.*

90 супрацаўнікоў ЦСУ пастанавілі адлічваць штомесячна да канца пяцігодкі ў фонд індустрыялізацыі 1 проц. месячнай зарплаты, шт оскладае 72 руб. у месяц.

Сідаровіч і Мазо.

Усе куткі Бабруйшчыны ахоплены падпіскай

БАБРУЙСК. (Наш кар.). Падпіска на 3-ю пазыку [illegible] Рабочыя [illegible] падпісаліся [illegible] На гуце «Кастрычнік» [illegible] 20 тысяч руб. [illegible] Прохараў Захар падпісаўся на 500 руб. [illegible]

Падпіска ў ЦРК дала 18 тысяч руб. [illegible] Камсамольцы Фельдман і Грынбэрг падпісаліся на 250 руб., камсамолка Крэмэр і стары рабочы Кац—на 200 р.

Камсамольцы іншых прадпрыемстваў таксама праяўляюць ініцыятыву, пашыраючы падпіску. Так, камсамольцы-чыгуначнікі ў Жлобіне падпісаліся на 1.000 руб. і разгортваюць падпіску сярод беспартыйных.

Ш.

Аб арганізацыйнай пабудове сыстэмы сельска-гаспадарчай каапэрацыі Беларусі

(У парадку абгаварэньня)

У адпаведнасьці з задачамі, якія зараз ускладзены камуністычнай партыяй на сыстэму сельска-гаспадарчай каапэрацыі, арганізацыйная структура і мэтады працы каапэрацыі, асабліва яе першапачатковых аб'яднаньняў, павінны быць прыстасованы да задач вытворчага каапэраваньня і калектывізацыі сельскай гаспадаркі і максымальнага ўцягненьня ў каапэрацыйнае будаўніцтва сродкаў самога сялянскага насельніцтва. Нам трэба так пабудаваць структуру сваёй працы, каб праводзімыя мерапрыемствы забясьпечвалі і спрыялі калектывізацыі сельскай гаспадаркі, ахапілі-б асноўныя яе галіны і таварную масу вытворчасьці на вёсцы і палепшылі абслугоўваньне бядняцка-серадняцкіх каапэраваных і некаапэраваных гаспадарак.

Падыходзячы да арганізацыі і рэарганізацыі ў некаторых выпадках вытворчых аб'яднаньняў (машынныя т-вы і інш.), трэба працу праводзіць так, каб гэтыя каапэратывы зьяўляліся ў асноўным пераходнай ступеньню да калектывізацыі. Таварыствы павінны быць пасялковага тыпу з такім раёнам дзейнасьці, які-б даў магчымасьць земляўпарадкаваць даную тэрыторыю і на ёй арганізаваць гаспадарку паводле адзінага вытворчага пляну, каб гэта пасялковае таварыства магло зьявіцца базай для калектыўнай гаспадаркі. Напрыклад, калі па ўмовах тапаграфіі мясцовасьці (рэльеф, глеба і г. д.) магчыма будзе ахапіць будучым калгасам 2-3 тыс. гэкт. зямельнай плошчы, дык статутны разьмер пасялковага т-ва трэба браць тэрыторыю разьмерам 2-3 тыс. гэкт. Калі-ж па ўмовах мясцовасьці аптымальны разьмер плошчы для буйнай гаспадаркі трэба ўзяць плошчу ў 500-1.000 гэкт., дык пасялковае т-ва таксама трэба браць у такім-жа разьмеры. Такім чынам у пасялковае т-ва павінна ўваходзіць адна-дзьве буйных вёскі, ці група памежных вёсак і пасёлкаў. Ува ўсіх магчымых выпадках трэба браць больш вялікую тэрыторыю з вучотам у далейшым арганізацыі на гэтай тэрыторыі буйнага машыніраванага калгасу. Зразумела, што пры такім раёне дзейнасьці пасёлку практычную працу па арганізацыі пасялковага т-ва ў некаторых выпадках прыдзецца пачынаць і з меншай тэрыторыі і потым яе паступова пашыраць шляхам уцягненьня ў т-ва новых пайшчыкаў.

Таварыствы павінны быць аформлены статутам з уласным капіталам, адпаведнымі выбарчымі органамі кіраўніцтва і сваёй працай забясьпечыць нарастаньне абагуленых непадзельных капіталаў. Як правіла, у вёсцы павінна быць адно пасялковае таварыства пераважнай (кіруючай) галіны сельскай гаспадаркі, якая абслугоўвае астатнія галіны сельскай гаспадаркі, зьяўляючыся такім чынам адзінай вытворчай каапэрацыйнай арганізацыяй на вёсцы. А паколькі наша сельская гаспадарка мае асноўны пераважны напрамак палявод-на-жывёлагадоўчы, дык пасялковыя таварыствы ў большасьці павінны быць паляводнымі, або жывёлагадоўчымі ў залежнасьці ад таго, якая галіна больш разьвіта ў данай мясцовасьці.

Задачай таварыства зьяўляецца: арганізацыя сел.-гасп. вытворчасьці на ахопленай тэрыторыі ў напрамку яе абагульваньня паводле адзінага пляну, на аснове галоўным чынам кантрактацыі, а таксама арганізацыя тэрыторыі (земляўпарадкаваньне, мэліярацыя, севазварот) і арганізацыя плянавага збыту таварнай прадукцыі сваіх членаў.

Побач з асноўнымі відамі пасялковых сел.-гасп. вытворчых аб'яднаньняў, там дзе гэтага вымагае характар гаспадаркі і мясцовыя патрэбы, там трэба арганізоўваць спэцыяльныя сельска-гаспадарчыя каапэратывы, як-то: садова-гародныя, пчалярскія т-ва і арцелі, птушкаводныя, ільнаводныя, насеннаводныя і мэліярацыйныя таварыствы, якія павінны весьці працу выключна ў адпаведных галінах гаспадаркі. Гэты спэцыяльны каапэратыў, напрыклад, садова-гароднае т-ва,—арганізаваны ў адной вёсцы, або мясцовасьці з пасялковым таварыствам,—абслугоўваюцца на заключаных дагаворных умовах гэтым пасялковым таварыствам асноўнай гаспадаркі, але ўваходзіць ужо ў свае вышэйстаячае спэцыяльнае зьвяно.

У першапачатковых зьвеньнях трэба ўстанавіць цьвёрдыя ўступныя і паявыя ўзносы і штогадовыя ўзносы ў спэцыяльныя непадзельныя капіталы. Паявыя ўзносы як для членаў, якія ўступаюць у першапачатковыя спэцыяльныя каапэратывы, так і ў раённыя таварыствы, а таксама і ў раённыя крэдытныя таварыствы—трэба ўстанавіць дыфэрэнцыраваныя для паасобных сацыяльна-клясавых груп насельніцтва па прыкладу спажывецкай каапэрацыі ад 5 да 40 руб. з члена з растэрміноўкай для бедняты.

Кожны член, як правіла, робіць толькі адзін паявы ўзнос у асноўны першапачатковы вытворчы сел.-гасп. каапэратыў па асноўнай галіне сельскай гаспадаркі для данага раёну. Членства ўданым каапэратыве дае права сялянскім гаспадаркам, уваходзячым у яго, на атрыманьне гаспадарчага абслугоўваньня ўсіх іншых вытворчых каапэратываў па неасноўных галінах з выплатай толькі ўступнога ўзносу і ўстаноўленых штогадовых спэцыяльных узносаў у непадзельны капітал. Уступны ўзнос ва ўсіх вытворчых каапэратывах устанаўляецца ў разьмеры 5 проц. дыфэрэнцыраванага паявога ўзносу. Разьмер штогадовых узносаў ад членаў у спэцыяльныя непадзельныя капіталы, прызначаныя на агравытворчую працу, індустрыялізацыю і інш. спэцыяльныя патрэбы, устанаўляюцца ў залежнасьці ад гаспадарчай моцы сялянскай гаспадаркі і г. д.

Першапачатковыя вытворчыя аб'яднаньня і калгасы аб'ядноўваюцца затым у спэцыяльныя вытворча-збытавыя раённыя таварыствы адміністрацыйнага раённага цэнтру: паляводныя—у раённыя паляводныя таварыствы, жывёлагадоўчыя і птушкаводныя—у раённыя жывёлагадоўчыя таварыствы, садова-гародныя, пчалярскія т-вы і арцелі—у раённыя садова-гародныя таварыствы, апіраючыся такім чынам на сваю ўласную нізавую сетку вытворчых каапэратываў. Прычым тут таксама, як правіла, трэба мець у раёне адно-два вытворча-збытавых таварыствы асноўнай пераважнай галіны сельскай гаспадаркі данага раёну.

Арганізуючы раённыя вытворча-збытавыя таварыствы, трэба выходзіць з умоў і эканамічнага становішча кожнага раёну, але-ж ня трэба захапляцца колькасьцю раённых арганізацый і патрабаваць стопроцантнай чыстай цэнтралізацыі адміністрацыйнага парадку, што бязумоўна, дало-б шкодныя вынікі. Возьмем для прыкладу невялічкія са слабай таварнай гаспадаркай, як Журавіцкі і Кармянскі, раёны Магілеўскай акругі, з больш разьвітым паляводзтвам. У гэтых раёнах трэба мець па аднаму раённаму паляводнаму вытворча-збытавому таварыству, якое будзе абслугоўваць усю нізавую каапэрацыйную сетку, у тым ліку: малочна-жывёлагадоўчыя, садова-гародныя і інш. таварыствы, калі яны там будуць. А калі мы возьмем Слуцкі раён, Бабруйшчыны, больш буйны тэрытарыяльна з моцнай таварнай і разьвітай паляводна-жывёлагадоўчай гаспадаркай, там будзе два раённых, мажліва нават і тры таварыствы: раённае паляводнае, жывёлагадоўчае і садова-гароднае.

Аднэй з галоўных задач раённых таварыстваў павінна быць работа па разьвіцьці тэхнічнай базы сел.-гасп. вытворчасьці. Мабілізуючы сродкі насельніцтва і першапачатковых аб'яднаньняў, мы павінны будзем шырока разгарнуць будаўніцтва прадпрыемстваў па перaапрацоўцы і захаваньні прадуктаў (масларобныя, сыраварныя, плодага-родныя, ільнаапрацоўчыя, крухмальныя заводы, мяльна-трапальныя пункты, плодасушылкі, кармушкі і склады).

Цяпер пяройдзем да акруговых і рэспубліканскіх саюзаў.

У нашых умовах Беларусі пры невялічкіх акруговых тэрыторыях (супроць Сібіры і інш. рэдказаселеных раёнах), пры добра наладжанай сувязі з раёнамі, а таксама прымаючы пад увагу агульную ўстаноўку ЦК УсеКП(б) —**аб стаўцы на раён і перасоўцы апэрацыйна-гаспадарчых і крэдытных функцый, а, зразумела, і сіл, у раёны — акруговыя саюзы нам непатрэбны.** На час рэарганізацыі ў акругах неабходна заставіць упоўнаважаных па аднаму ад кожнага рэспубліканскага спэцыяльнага саюзу ў адным памяшканьні з адным агульным маленькім тэхнічным апаратам для інструктарска-плянавых абавязкаў.

Такім чынам сетка раённых вытворчых збытавых таварыстваў непасрэдна ўжо ўваходзіць і аб'ядноўваецца спэцыяльнымі рэспубліканскімі саюзамі. Якія-ж павінны быць спэцыяльныя рэспубліканскія саюзы, калі мы гаворым аб рэарганізацыі?

Першы—**Белкалгассаюз**, які ёсьць, застаецца і павінен застацца, у які акрамя калгасаў уваходзяць і мэліярацыйныя таварыствы. Для абслугоўваньня мэліярацыйных таварыстваў Белкалгассаюз будзе мець у сваім апараце мэліярацыйны аддзел, і НКЗ павінен зараз перадаць Белкалгасаюзу і гідратэхнічны апарат са спэцыялістымі і сродкамі. Машынныя таварыствы будуць рэарганізаваны ў пасялковыя вытворчыя таварыствы і будуць вылучаны з Белкалгассаюзу, які, бязумоўна, справіцца з абслугоўваньнем мэліярацыйных таварыстваў, паступова пераводзячы іх у калгасы. Раённыя куставыя аб'яднаньні калгасаў павінны абслугоўваць і мэліярацыйныя таварыствы, маючы там спэцыялістых гідратэхнікаў непасрэдна па вытворчасьці.

Другі—**паляводны**, у які ўваходзяць паляводныя першапачатковыя і раённыя аб'яднаньні па абслугоўваньні культур: лён, каноплі, збожжа, насеньне, бульба і інш. культуры. Гэты саюз у контрактацыі будзе мець пераважнае значэньне.

Па вылучэньні функцый па дастаўцы

ГЕНЭРАЛЬНАЯ ЧЫСТКА ПАВЫШАЕ МАБІЛІЗАЦЫЙНУЮ ГАТОЎНАСЬЦЬ ЧЛЕНАЎ ПАРТЫІ ДЛЯ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА НАСТУПЛЕНЬНЯ

Ачысьціўшы свае рады ад падкулачнікаў, ад тых што ня здольны праводзіць у штодзённай рабоце генэральную лінію партыі, вясковыя ячэйкі стануць яшчэ больш моцнымі, апорнымі пунктамі камуністычнай партыі на вёсцы, завярбуюць у свае рады перадавых батракоў і беднякоў

Вясковыя ячэйкі—на праверцы

Чыстка жорстка б'е па апартуністых на практыцы, па нядбайных адносінах да батрацтва і беднаты, чыстка абуджае актыўнасьць працоўных мас вёскі і набліжае іх да партыі

Папярэднія вынікі

Чыстка вясковых ячэек разгарнулася вараз ва ўсіх раёнах. Першыя вынікі паказваюць, што ў вясковых ячэйках вельмі многа людзей, якія няздольны або не жадаюць выконваць пастановы партыі аб сацыялістычнай перабудове вёскі. Чыстка паказвае наяўна тое, наколькі часта нездавальняючы склад і работа многіх вясковых ячэек служылі сур'ёзнай перашкодай для разгортваньня сацыялістычнага наступленьня на капіталістычныя элемэнты на вёсцы, наколькі глыбока часамі ўкараніліся там праваднікі правага ўхілу на практыцы. Раней выкрытыя гнайнікі былі па сутнасьці толькі трывожнымі сыгналамі аб больш глыбокіх недахопах і балячках, якія цяпер выкрываюцца чысткай.

Чыстка вясковых ячэек праходзіць пад знакам параўнальна высокага проценту выключэньня адтуль чужых партыі элемэнтаў — у сярэднім выключаецца звыш 15 проц., накладзены строгія спагнаньні на 14 проц. партыйцаў. Але ў паасобных арганізацыях процант выключаных дасягае 20 і больш (Астрашыцка - Гарадзецкая арганізацыя, Менск. акр.—25 проц.). Ёсьць выпадкі, калі праверкомам прыходзілася вычышчаць амаль увесь склад ячэек і кандыдацкіх груп. (Менск. і Віцебск. акругі). У Сіроцінскім раёне, напрыклад, з 16 правераных таварышоў было вычышчана 7, або 44 проц. падкулачнікаў і страціўшых усякае камуністычнае аблічча, а на рэшту былі накладзены спагнаньні.

Чыстка праходзіць пры **шырокім удзеле** беспартыйных сялян, беднаты, батракоў. На кожным сходзе прысутнічае ня менш 150-200 сялян, сходы канчаюцца глыбокай ноччу. Аднак, побач з фактамі актыўнага ўдзелу беднаты і батракоў у чыстцы, у паасобных арганізацыях **наглядаецца слабая падрыхтоўка** беднаты і батрацтва да чысткі. Многія райкомы нічога не зрабілі для арганізацыі вакол партыі батракоў і беднякоў, каб удзел іх у чыстцы быў пераважаючым, найбольш арганізаваным. Таму праверкомам прыходзілася праводзіць дадатковую работу па арганізацыі мас вакол чысткі. Вось чаму ў такіх арганізацыях праверкомы ня здолелі стварыць абстаноўку для [illegible] лепшых батракоў і беднякоў, і іх работа была ўскладнена ў выпадках, калі пад уплывам кулацтва рабіліся спробы паклёпнічаць на камуністых, якія праводзілі правільную клясавую лінію на вёсцы.

За апошні час у радзе арганізацый адзначаецца рост прыцёку ў партыю. Напрыклад, у Сьмілавіцкім раёне (Менск. акр.) падана **51 заява, з іх ад рабочых і батракоў 35 заяў, ад беднякоў — 14.** У Асьвейскай арганізацыі (Полацк. акр.) прынята ў партыю пасьля чысткі 12 батракоў і беднякоў. У радзе месц колькасьць заяў аб прыёме ў партыю значна перавышае колькасьць вычышчаных з партыі. У Менскай акрузе па трох раёнах замест 48 выключаных 116 батракоў і беднякоў падалі заявы аб прыняцьці ў партыю. У паасобных ячэйках іх засьмечанасьць і адсутнасьць якой-небудзь партыйнай работы на вёсцы было асноўнай прычынай адсутнасьці росту і аўтарытэту ячэйкі сярод беднаты і лепшай часткі серадняцтва. У Калінкавіцкім раёне (Мазыр. акр.) бедняк проста заявілі праверкому аб мясцовай ячэйцы: — «два гады таму назад была ў нас ячэйка, а цяпер ня ведаем, большасьць камуністых разлажылася»...1).

Работа з беднатой у радзе раёнаў адсутнічала ня толькі з прычыны цяжкіх умоў работы на вёсцы, але галоўным чынам з прычыны супраціўленьня гэтай рабоце паасобных камуністых, якія праводзілі ў сваёй рабоце адкрыта кулацкую, апартуністычную лінію. Сакратар сельскай ячэйкі Астрашыцка-Гарадзецкага раёну даказваў праверкому, што «бедната — гэта бандыты і хуліганы, усе яны няпісьменныя і расьці за іх кошт партыя ня можа». Ня гледзячы на наяўнасьць вялікае колькасьці распыленых па вёсках батракоў, ва многіх ячэйках сакратары апраўдвалі адсутнасьць работы сярод батракоў тым, што яны пераважна «пастушкі» і «з імі няма чаго рабіць». У Церахаўскім раёне (Гом. акр.) група камуністых была выключана, як такая, бо яна акулачылася. Адзін з гэтых выключаных нагла заявіў праверкому, што, моў, ён стаў кулаком «па закліку партыі быць прыкладным селянінам». Другія, маючы дамы, будавалі хаты і здавалі іх у арэнду. Тут-жа старшыня сельсавету — камуністы пры індывідуальным абкладаньні заядла абараняў млынароў. Бедната аб такіх іхжэкамуністых заяўляла на сходах, што «такія адштурхвалі нас ад партыі. Нам патрэбны такія правадыры, якія-б выконвалі дырэктывы партыі, а не зьдзекваліся з іх»

У такіх ячэйках зажым, прасьледваньне за самакрытыку, кругавая парука—былі звычайным зьявішчам. Сяляне заяўлялі, што «нашы партыйцы ня любяць, каб іх правільна крытыкавалі. Як толькі што-небудзь скажаш, пагражаюць, называюць падкулачнікамі, контрамі». Сакратар ячэйкі (Менск. акр.) [illegible] апівалася павадзіны яго і старшыні с.-г. таварыства. У тэй-жа Менскай акрузе, у часе чысткі быў выключны выпадак, які паказвае, як у паасобных воддальных ячэйках пры патураньні і спакоі РК, панаваў сапраўдны зажым, нават угрунтаваны на пагрозах і тэрарызаваньні прыхільнікаў партыі. У Чэрвеньскім раёне вычышчаны з партыі, б. старшыня РК сялянскай узаемадапамогі, які стрэлам з рэвальвэру забіў лясьніка-бедняка за тое, што той выкрыў яго злачынствы (хабарніцтва, сувязь з чужым элемэнтам). Да чысткі ён рознымі спосабамі прасьледваў сялян, якія спрабавалі выкрываць яго. Справе надана значэньне антысавецкага тэрарыстычнага выступленьня.

У Мазырскай акрузе АКК выявіла і ўжыла рад мер да членаў партыі, якія арганізавалі прасьледваньне настаўніка-селькора пры актыўным падтрымальні кулацтва: паасобныя камуністыя адкрыта і варожа выступалі супроць настаўніка за тое, што ён на праверачным сходзе рэзка выкрываў іх учынкі і непартыйныя паводзіны.

Значная колькасьць з вычышчаных вяла на вёсцы актыўную барацьбу супроць калектывізацыі. Прыклады: член партыі з 1917 году, аб'ездчык адкрыта агітаваў супроць калектывізацыі (Гом. акр.), сакратар ячэйкі, які не займаецца сельскай гаспадаркай, пры дапамозе заможнікаў захапіў зямельны вучастак і потым здаў яго ў арэнду бедняце (Магілёўская акр.), б. сакратар камсамольскай ячэйкі заяўляў на партсходзе, што «калектывізацыю можна ў нас правесьці толькі праз тысячу год» (Менск. акр.), другі сакратар ячэйкі (Расьнянскі раён, Аршанск. акр.) ігнараваў усякую работу сярод беднаты, займаўся п'янствам, заможны хутаранін, пад відам арэнды купляў у сялян зямлю і эксплёатаваў іх.

Сярод паасобных работнікаў раённай арганізацыі чысткаю выкрыты рад «алілюйнікаў», якія, прымаючы рэзалюцыю аб барацьбе з правым ухілам, пальцам аб палец ня стукнулі, каб змагацца з скажэньнямі ў сваім раёне. У Халопеніцкім раёне (Менск. акр.) няма ніводнага калгасу, РК нічога не рабіў па калектывізацыі вёскі. У Заслаўскім раёне ((Менская акруга) работнікі аднэй рукою падпісвалі рэзалюцыю аб барацьбе з правым ухілам, а другою дапускалі рост кулацкіх па-[illegible]рацыю; землеўпарадкаваньне праводзілася на прынцыпах сталыпінскай хутарызацыі. У такіх арганізацыях праверка дала абнаўленьне кіруючых работнікаў, пасьля чысткі сакратары РК зьнімаліся за невыкананьне дырэктыў партыі.

Праверка вясковых ячэек грунтоўна ачышчае вясковыя арганізацыі ад кулацкага апартуністычнага хламу, які цяжкай гірай вісеў на партыйнай рабоце і аўтарытэце ячэек. Чыстка павялічыць у дзесяць раз тэмп сацыялістычнага перабудаваньня вёскі. Чыстка ператварылася ў вялікі клясавы паход супроць апартунізму на практыцы, пры актыўнай дапамозе апоры партыі на вёсцы—беднаты і батрацтва.

А. ВІНАГРАДАЎ.

1) У паасобных ячэйках (напр. Менск. акр.) праверкомы спаткалі «загавор маўчаньня» камуністых, якія змовіліся «не выдаваць адзін другога» Напрыклад, члены ячэйкі пагалоўна п'янствавалі на чале з сакратаром ячэйкі і старшынёю сельсавету, выкрылі іх прысутныя бедняки, заяўляючы, што «вы прапілі сваю работу».

Не выкарыстоўваюць імкненьня сялян да калектывізацыі

(Нараўлянская партарганізацыя, Мазырскай акругі)

Чыстка пачалася ў раёне 12 чэрвеня. На адкрытых сходах, пры актыўным удзеле бядняцкай часткі сялянства і батрацтва абгаварваецца праца ячэек і асобных партыйцаў. Беспартыйная маса цікавіцца працай ячэек і выяўляе на праверачных сходах вялікую актыўнасьць. Былі выпадкі, калі кулакі, асобы пазбаўленыя выбарчых праў, выкарыстоўвалі чыстку для таго, каб скампраметаваць паасобных сумленных працаўнікоў-партыйцаў.

Праверачная камісія выключыла з партыі 11 чалавек, сярод выключаных ёсьць такія асобы, якія прымазаліся да партыі, выступалі супроць калектывізацыі вёскі. Чыстка выявіла, што за апошні час у сялянства ёсьць імкненьне да калектывізацыі, але асобныя партыйцы цягнуцца ў хвасьце, не зьяўляецца пачынальнікамі калектывізацыі.

Камісія сустракалася з паасобнымі выпадкамі, калі партыйцы не хацелі выкрываць слабых бакоў у працы ячэек.

Некаторыя партыйцы слаба падрыхтаваны палітычна, слаба вялася праца па падрыхтоўцы актыву, галоўным чынам для работы ў калгасах.

У асноўным-жа Нараўлянская партарганізацыя здаровая і працаздольная.

Праверка ўсяе партарганізацыі будзе скончана да 10 жніўня.

П. М.

Былыя кантрабандыстыя і падкулачнікі кіравалі ячэйкай

(Полацкая акруга)

У Расонскай партарганізацыі адбываецца чыстка. Як і ў іншых раёнах акругі, тут чыстка ідзе пры актыўным удзеле шырокіх беспартыйных мас, беднаты, батрацтва і серадняцкіх пластоў сялянства. Вынікі чысткі паасобных установ пры чыстцы савецкага апарату і ячэек КП(б)Б паказваюць надзвычайную засьмечанасьць як у ячэйках, так і ва ўстановах раёну клясава-чужымі элемэнтамі.

Гаворачы аб засьмечанасьці раённага апарату чужымі элемэнтамі, трэба канстатаваць, што партыйнае кіраўніцтва паасобных ячэек спачатку да канца было пастаўлена з рук вон дрэнна.

П'янства, скрыўленьне клясавай лініі, сувязь з кулаком, падпяваньне яму і інш.—вось што было ў жыцьці паасобных ячэек. Характэрнай у гэтых адносінах зьяўляецца **сяляўшчынская** ячэйка, якая нядаўна праходзіла чыстку. У гэтай ячэйцы ня было зразуменьня клясавай лініі і задач партыі. Уся ячэйка складалася з 10 чалавек, тым ня менш на 9 з іх за ўвесь час праверкі былі накладзены розныя партспагнаньні 4 чалавекі выключаны з партыі, пры чым сярод выключаных і сакратар данай ячэйкі.

У гэтай ячэйцы выяўлена поўнае разлажэньне, аб чым сьведчаць характарыстыкі, якія былі даны на партыйцаў.

Пачнем з былога сакратара—Тарасевіча, ён член партыі з 1924 г., зьяўляецца старшынёй крэдытнага таварыства. Акрамя п'янства з кулацкім элемэнтам і лішэнцамі, ён разьмеркаваў 300 пудоў насеньне аўса сярод заможных сялян, не палічыўшыся з думкамі групы беднаты.

Ён разьмяркоўваў крэдыты ня так, як яму дыктавала партыя, а раздаваў заможным і пазбаўленым праву.

Другі—**Зубко Іван.** Ён таксама быў некаторы час сакратаром данай ячэйкі. Аб ім гаворыць яго мінулае. У свой час ён быў затрыманы з кантрабандаю, асуджаны, адбываў пакараньне, а пры ўступленьні ў партыю ўтаіў гэта ад партыі. Зараз ён, як сакратар ячэйкі, скрыўляў лінію партыі пры забесьпячэньні беднаты хлебам.

За ім ідуць і другія. **Грыбоўскі, Зайкоўскі** і інш.

Ад усіх іх ачысьцілася сяляўшчынская ячэйка, а разам з тым і Расонская арганізацыя. Акрамя таго, некаторыя партыйцы за п'янства і сувязь з чужым элемэнтам атрымалі партыйныя спагнаньні. Так, Бакшыну, Палеўчанку зроблены вымовы за скрыўленьне клясавай лініі, **Вашнёву і Пірагову**—за п'янства і інш.

Кантрольная камісія пастанову праверкому ўжо зацьвердзіла і зрабіла праз РК захады па аздараўленьні работы гэтае ячэйкі.

Трэба адзначыць, што гэта ячэйка за два гады не прыняла ў свае рады ніводнага партыйца з ліку батракоў і беднякоў раёну.

Л. Б.

Сацыялістычнае спаборніцтва

ПОЎНЫМ ХОДАМ

НА МАЗЫРСКІМ ЗАВОДЗЕ „ПРАЛЕТАРЫ" АКТЫЎНАСЬЦЬ МАС СТВАРЫЛА РЭКОРДНЫЯ ДАСЯГНЕНЬНІ. ВЫРАС АЎТАРЫТЭТ ПАРТ'ЯЧЭЙКІ. ПЕРАДАВЫЯ РАБОЧЫЯ ЎСТУПАЮЦЬ У ПАРТЫЮ

Рэкордны квартал

(Ад нашага мазырскага карэспандэнта)

«ПРА МІНУЛАЕ ГАВАРЫЦЬ НЯ БУДЗЕМ»

[illegible]

СПАБОРНІЦТВА ЗВЯРНУЎШЫЛА КАЛЕКТЫЎ

[illegible]

«НЕМЕЦ» ПАДКАЧАЎ

[illegible]

ДАСТАЕЦЦА І ЧАН КАЙ-ШЫ

[illegible]

«ОЧКІ І ЗАДОРЫНКІ»

[illegible] ...ня гледзячы на тое, што прастоі (па тэхнічных і іншых прычынах) значна павялічыліся ў параўнаньні з мінулым годам (у мінулым годзе было 66 рама-[illegible]

Пакуль суд да справа, на заводзе пачалася калектыўная падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі. За некалькі гадзін у перапынку работы 77 рабочых [illegible]

Урэшце трэба даць зразумець бюракратам з мазырскага аддзяленьня Леселу, што не павінна быць такіх напляваўцельскіх адносін да прапаноў рабочых заводу «Пролетары».

Б. Ш.

35 інстанцый

Клясычны прыклад бюракратызму і цяганіны

Камуністычная партыя аддае многа ўва гіспраўна лепшаньня савецкага апарату. Шмат праароблена ў [illegible] цоўных.

Але да гэтага часу захаваліся ў апараце галаваццяпы і бюракраты, якія скажаюць правільную лінію, якім ня месца ў савецкіх установах. Ніжэй мы раскажам аб асабліва абураючым выпадку цяганіны і бюракратызму ў нашых установах.

ЯК УСЁ ГЭТА ПАЧАЛОСЯ

У Астрашыцка-Гарадзецкай сямігодцы працавала групаводам і настаўніцай **Хляпкевіч Вера.** Сьмелыя выступленьні яе на педпарадах, крытыка работы школы не падабаліся загадчыку сямігодкі і райінспэктару асьветы Воўку—Левановічу. Яны парашылі пазбавіцца ад настаўніцы, якая «ўмешвалася ў справы начальства».

17-га жніўня 1928 г. загадчык сямігодкі, складаючы характарыстыкі на сваіх настаўнікоў, не забыў і пра Хляпкевіч. У характарыстыцы Хляпкевіч адзначана, што «яна дрэнна адносіцца да працы, ня мае належных здольнасьцяў, разам з ёй працуе яе брат і жонка брата». Гэтае абвінавачваньне пахоплівае інспэктар **Воўк—Левановіч.**

На 21-е жніўня Хляпкевіч выклікаецца на пасяджэньне РКК, дзе Воўк—Левановіч прапануе зьняць настаўніцу з працы, бо:

«Наяўнасьць трох сваякоў у савецкай школе не цярпіма»; Хляпкевіч зьяўляецца ідэалёгічна варожым элемэнтам, як жонка б. земскага начальніка і ярая антысэмітка».

На пытаньне інспэктара, чаму значная частка яе вучняў выказала дрэнныя посьпехі ў беларускай мове, Хляпкевіч адказала: дрэнныя посьпехі тлумачацца тым, што ў маёй групе ёсьць 23 яўрэі, роднай мовай якіх зьяўляецца яўрэйск[illegible]

— Хіба-ж гэта не антысэмітызм(?) —грозна запытваў інспэктар.

РКК, ня гледзячы на вялікія дамаганьні Воўк—Левановіча, не згадзілася з прапановай аб зьняцьці Хляпкевіч з працы.

Пытаньне засталося адкрытым, але Хляпкевіч [illegible] інспэктарыят яшчэ адзін настолькі сур'ёзны аргумэнт супроць настаўніцы, што ў загадзе па акрана літаральна запісваецца: **«Зьняць Хляпкевіч за выступленьне супроць пазыкі ўзмацненьня сельскай гаспадаркі».**

ФАКТЫ ПАДТАСАВАНЫ

Чытач можа спытаць у нас, у чым-жа справа? Калі гэтыя факты слушныя, дык Хляпкевіч ня месца ў савецкай школе.

Пачнем спачатку. Хляпкевіч мае двух сваякоў у той-жа школе, дзе яна працуе. Правільна... Але гэты факт ні ў якім разе ня можа выклікаць звальненьня з школы.

Абвінавачваньне ў ідэалёгічнай варожасьці Хляпкевіч «сьпечана на скорую руку». Хляпкевіч з 1921 году працуе настаўніцай, з таго-ж часу канчаткова парвала з сваім мужам—б. земскім, ніякай сувязі з ім ня мела і ня мае. Бацька Хляпкевіч 40 год працаваў настаўнікам. Абвінавачаньне ў антысэмітызьме—яўная хлусьня. Ці-ж можна лічыць антысэмітызмам тое, што вучні яўрэі ведаюць беларускую мову горш вучняў беларусоў?

Нарэшце, апошні довад: выступленьне супроць рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сельскай гаспадаркі.

Тав. **Хляпкевіч** мела 10-рублёвую аблігацыю гэтай пазыкі, якую яна, у сувязі з цяжкім матар'яльным становішчам, вымушана была прадаць.

Вось гэта і паслужыла асновай абвінавачваньня ў «антысавецкай прапагандзе».

Дарэчы кажучы, Хляпкевіч лічылася нядрэннай настаўніцай. У 1927 г. яе працу на школьнай радзе характарызавалі **«здавальняючай»** і посьпехі вучняў яе групы **«выстарчальнымі».**

Вось факты, і факты сапраўдныя.

«ПАШЛА ПІСАЦЬ ГУБЭРНЯ»

Надыходзіць верасень месяц, у школе пачынаюцца заняткі. Хляпкевіч застаецца бяз працы. На яе патрабаваньні выдаць ёй давел[illegible] інспэктарыят даць ёй працу. Інспэкта[illegible] Кравякоў піша рэзалюцыю «накіра[illegible] у якасьці выкладчыцы ў Койданаўскую беларускую сямігодку».

Нажаль, тая пасада, на якую была прызначана Хляпкевіч, аказалася занятай. Хляпкевіч зноў бяз працы.

Тут-то і пачынаюцца нэтры бюракратызму, у якіх завязла зволеная настаўніца.

У верасьні 1928 г. Хляпкевіч піша заяву акруговаму пракурору, патрабуючы аднаўленьня на працы.

Акруговая пракуратура патрабуе ад Астрашыцка-Гарадзецкага райвыканкому матар'ялаў па справе Хляпкевіч. 7 кастрычніка 1928 г. РВК адказвае пракуратуры: «Зьнята, як сацыяльна варожы элемэнт».

Пракуратура прапануе Астрашыцка-Гарадзецкаму нарсуду (7 вуч.) тэрмінова разглядзець справу аб зьняцьці з працы Хляпкевіч.

20 сьнежня ў нарсудзе разглядаецца справа. Суд выносіць пастанову—«**перадаць на разгляд Менскай працсэсіі».**

15 сьнежня 1929 г. Астрашыцка-Гарадзецкі РВК тэлеграфна просіць працсэсію адкласьці справу на некалькі дзён (падбіраюцца «аргумэнты»...). 17 студзеня пастановай Менскай працсэсіі ўвесь матар'ял зноў накіроўваецца на разгляд нарсуду 7-га вучастку ў Астрашыцкім Гарадку.

7 лютага Хляпкевіч піша заяву ў Астрашыцка-Гарадзецкі нарсуд. 8 лютага ў нарсудзе разглядзецца іскавая заява Хляпкевіч. Судзьдзі ня вельмі цікавяцца справай, для іх так зразумела, што РВК праў, а Хляпкевіч вінавата.

Суд парушае рад грунтоўных правіл распарадку ў часе паседжаньня. **Суд адмаўляе Хляпкевіч у іску.**

13 лютага Хляпкевіч піша касацыйную скаргу ў акруговы суд на няправільную пастанову нарсуду 7 вучастку. Усьлед за заявай звольненай ляціць у акруговы суд «дакладная запіска» Астрашыцка-Гарадзецкага РВК, у якой пакрэсьліваецца, што «пастанова нарсуду 7 вучастку цалкам адпавядае сапраўднасьці».

1-га сакавіка 1929 г. касацыйную скаргу Хляпкевіч разглядае касацыйна-грамадзкая калегія Менакрсуду. Калегія, разглядзеўшы ўсе матар'ялы па абвінавачваньні Хляпкевіч, не знайшла прычын для звальненьня і адмяніла пастанову нарсуду 7 вучастку. **Калегія прапанавала аднавіць Хляпкевіч на працу у якасьці настаўніцы, заплаціўшы ёй кампэнсацыю за прымушаны прагул.** Здаецца, усё. Але мы забыліся аб астрашыцкіх бюракратах, а яны ня сьпяць.

22 сакавіка Астрашыцка-Гарадзецкі РВК піша скаргу на рашэньне акрсуду на імя пракурора Рэспублікі. 17 красавіка ў Астрашыцкі Гарадок выяжджае для «расьсьледваньня справы па сутнасьці» памочнік акруговага пракурора **т. Разэнблюм.**

ПРАКУРАТУРА МЯНЯЕ КУРС

У выніку «падарожжа» Разэнблюм яго ранейшыя погляды рэзка зьмяняюцца, калі раней да «падарожжа» Разэнблюм абараняў Хляпкевіч, дык зараз ён выступае супроць яе. На яго, як відаць, зрабіла ўплыў паветра Астрашыцкага раёну. Разэнблюм апратэстоўвае рашэньне акруговага суду па справе Хляпкевіч. Разэнблюм прапануе пакінуць у моцы рашэньне Астрашыцка-Гарадзецкага нарсуду. З пратэстам Разэнблюма згаджаецца акруговы пракурор т. Судакоў.

20 красавіка пратэст [illegible] разглядае пленум мен[illegible] суду. Пленум [illegible] касацыйнай кал[illegible] пратэстам [illegible] рашэньні Астрашыц[illegible]

Такім чына[illegible] туры і судовых устано[illegible] ганьням РВК.

18 мая ў парадку нагляду пракуро[illegible] па працоўных справах Рэспублікі запатрабаваў увесь матар'ял.

У СПРАВУ ЎМЕШВАЕЦЦА ВЯРХОЎНЫ СУД

3-га чэрвеня Грамадзянска-касацыйная калегія Вярхоўнага суду адмяняе пастанову пленуму Менскага акругавага суду. Касацыйная калегія пакідае ў моцы рашэньне грамадзянска-касацыйнай калегіі Менакрсуду—прапану тэрмінова аднавіць Хляпкевіч на працы з выплатай ёй кампэнсацыі за вымушаны прагул, пачынаючы з 1-га верасьня 1928 г.

Бюракраты ўсхваляваліся. Як, яны могуць прайграць?

9-га чэрвеня Астрашыцка-Гарадзецкі РВК піша касацыйную скаргу на імя наркома юстыцыі і пракурора Рэспублікі.

13-га чэрвеня старшыня Вярхоўнага суду **т. Валасэвіч** уносіць справу на разгляд Вярхоўнага суду рэспублікі, які адмяняе ўсе рашэньні па справе Хляпкевіч і перадае ўвесь матар'ял на паўторны разгляд працсэсіі.

6-9 ліпеня г. г. зноў справа разглядаецца ў Менскай працсэсіі. Разгляд справы цягнецца тры дні. Падрабязна разглядаецца і аналізуецца ўвесь матар'ял супроць Хляпкевіч.

Працсэсія знаходзіць, **што матар'ял нікольскі не адпавядае сапраўднасьці** і выносіць канчатковае рашэньне, якое не падлягае абскарджаньню: **«Хляпкевіч аднавіць на працы настаўніцы Астрашыцка-Гарадзецкай сямігодкі. Спагнаць з РВК у карысьць Хляпкевіч 322 руб. за вымушаны прагул.** Перадаць пракуратуры матар'ял для прыцягненьня да адказнасьці старшыню Астрашыцка-Гарадзецкага РВК, інспэктара Воўка—Левановіча і акруговага інспэктара асьветы за бюракратызм і цяганіну.

У сувязі з тым, што рашэньне не падлягала абскарджаньню, астрашыцка-гарадзецкія бюракраты пішуць ужо скаргу ў РСІ, яшчэ раз паўтараюць вядомыя нам «аргумэнты».

ХЛЯПКЕВІЧ АДНОЎЛЕНА НА ПРАЦЫ

31 ліпеня пленум Вярхоўнага суду, у парадку праверкі, разглядаў яшчэ раз гэту справу, якая займае 151 аркуш.

Вярхоўны суд зацьверджае пастанову Менскай працсэсіі ад 6-9 ліпеня 1929 г.

Вярхоўны суд адзначае, што: **інспэктарыят асьветы і Астрашыцка-Гарадзецкі РВК, замест таго, каб праверыць увесь матар'ял, накіраваны супроць тав. Хляпкевіч, выдалі загад аб звальненьні яе з працы, гэтым самым парушылі пастанову Наркамасьветы аб парадку найму і звальненьня настаўнікаў.**

Менская працсэсія стварыла беспатрэбную цяганіну, накіраваўшы справу яшчэ раз на разгляд Астрашыцка-Гарадзецкага нарсуду. Памочнік акруговага пракурора Разэнблюм аднабока, павярхоўна азнаёміўся з справай.

ЦП саюзу працасьветы ня прыняло рашучых мер да абароны члена саюзу.

Бяручы пад увагу тое, што органы пракуратуры і судовыя ўстановы ў гэтай справе праявілі надзвычайную цяганіну і бюракратызм, **Вярхсуд узьняў хадайніцтва перад НКЮ аб прыцягненьні іх да дысцыплінарнай адказнасьці.**

Так скончылася справа настаўніцы Хляпкевіч.

УЛ. МЯЖЭВІЧ.

машын і інш. сродкаў вытворчасьці, Белсельсаюз рэарганізуецца ў Палаводны Саюз.

Трэці—**Малочна-жывёлагадоўчы,** у які ўваходзяць першапачатковыя раённыя малочна-жывёлагадоўчыя таварыствы і птушкаводныя. Гэты саюз мае вялізарнае значэньне і тут ніякіх спрэчак няма.

Чацьверты—**Садова-гародны,** у які ўваходзяць першапачатковыя садова-гародныя, пчалярныя т-вы, арцелі і раённыя т-вы, якія будзе арганізаваны толькі ў тых раёнах, дзе будзе належны грунт садова-гароднай гаспадаркі.

Пяты—**Беларускі крэдытны саюз,** у які ўваходзяць раённыя крэдытныя т-вы.

Дзяржаўна-каапэрацыйны Беларускі Сельска-Гаспадарчы Банк рэарганізуецца ў Беларускі Крэдытны Саюз, які ў сваёй працы увязваецца з Дзяржбанкам. Ніякай асаблівай ломкі абсалютна тут няма, і тыя жахі, якія раздаюцца вакол гэтага пытаньня, зьяўляюцца або некаторай недаацэнкай ролі каапэрацыі ў рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, або тут некаторыя непаразуменьні.

Зусім відавочна і зразумела, што калі раённае каапэрацыйнае крэдытнае таварыства, як спэцыяльная крэдытная каапэрацыя, будзе непасрэдна зьвязана крэдытаваньнем і прыцягненьнем сродкаў насельніцтва па ўсёй пэрыфэрыі вытворчых аб'яднаньняў нізавой сеткі, то ў далейшым да вышэйстаячага звяна, яна павінна ўваходзіць у свой каапэратыў, г. зн. рэспубліканскі крэдытны саюз. Інакш быць ня можа, інакш будзе разрыў паміж раённымі і рэспубліканскім цэнтрамі і атрымаецца, што рэспубліканскія банкі праз галаву рэспубліканскага каапэрацыйнага цэнтру будуць мець сувязь з раённым крэдытным каапэратывам, і кожны па свайму будзе кіраваць вытворчай каапэрацыяй у раёне.

Апроч Белсельбанку, Дзяржбанк ужо сёньня крэдыты на кантрактацыі выдае непасрэдна крэдытнаму таварыству —зьяўляючыся трэцім гаспадаром крэдытнага таварыства. Таму, для таго, каб крэдытную працу ўвесьці ў плянавасьць, адказваць за гэту важнейшую галіну нашай каапэрацыйнай працы, абавязкова павінен быць рэспубліканскі крэдытны саюз сел.-гасп. каапэрацыі, які ўвязваецца з Беларускай кантораю Дзяржбанку, праз якую будзе ісьці крэдытаваньне ўсёй сыстэмы сел.-гасп. каапэрацыі і перад Дзяржбанкам крэдытны саюз будзе несьці і адказнасьць за крэдытную працу.

Нарэшце, шостае — **Рэспубліканскае акцыянэрнае таварыства па забесьпячэньні сродкамі вытворчасьці сельскай гаспадаркі** ў якасьці адзінай загатаўляючай і завозячай сродкі сел.-гасп. вытворчасьці арганізацыі. Гэта рэспубліканскае акцыянэрнае таварыства не павінна мець па акругах і раёнах сваіх аддзяленьняў, або складаў. Само забесьпячэньне сродкамі вытворчасьці будзе праводзіцца праз сыстэму сел.-гасп. каапэрацыі як каапэраванага, так і некаапэраванага сялянскага насельніцтва. Пры арганізацыі акцыянэрнага т-ва самая цесная ўвязка сел.-гасп. каапэрацыі павінна быць асабліва з ВСНГ, як прадстаўніком прамысловасьці, выпрабляючай машыны і сродкі вытворчасьці для сельскай гаспадаркі.

Закладчыкамі акцыянэрнага т-ва «Сельхозснабжение», якое арганізуецца, павінны ўвайсьці: ВСНГ Бел., НКГандаль, НКЗ і рэспубліканскія аб'яднаньня сел.-гасп. каапэрацыі. Да гэтай арганізацыі трэба прыступіць зараз-жа.

Рэспубліканскія спэцыяльныя саюзы ў тым ліку і Белкалгассаюз сваіх саветаў ня маюць. Для кіраўніцтва і плянаваньня працай усёй сыстэмай сел.-гасп. каапэрацыі і калгасаў, трэба стварыць савет саюзаў (абраць на надыходзячым усебеларускім зьезьдзе сыстэмы сел.-гасп. каапэрацыі), які будзе кіруючым цэнтрам сыстэмы сел.-гасп. каапэрацыі БССР з выдзяленьнем прэзыдыуму для сталай працы з невялічкім тэхнічным апаратам. Пры гэтым каапэрацыйную сэкцыю Дзяржпляну, якая ў даным выпадку непатрэбна, трэба перадаць цалкам Савету Саюзаў. Тавараабарот спажывецкай каапэрацыі тады трэба перадаць эканамічнай сэкцыі, а плянаваньне калгасаў—сельска-гаспадарчай сэкцыі Дзяржпляну. Беларускае акцыянэрнае таварыства «Сельхозснабжение» ў сваёй працы павінна быць зьвязана з Саветам Саюзаў у парадку агульнага плянаваньня.

Усё забесьпячэньне калгасаў, каапэраванага насельніцтва сел.-гасп. машынамі, трактарамі, мінэральнымі ўгнаеньнямі, насеньнем, сродкамі барацьбы са шкоднікамі, а таксама забесьпячэньне сел.-гасп. каапэрацыйнага індустрыяльнага будаўніцтва—сканцэнтраваць цалкам у адпаведных спэцыяльных сыстэмах сел.-гасп. каапэрацыі. Дастаўку іншых тавараў сел.-гасп. вытворчага значэньня (хатняга, спажывецкага і гаспадарчага ўжытку, гаспадарчы інвэнтар, лясны і будаўнічы матар'ял і г. д.) вядуць спэцыяльныя вытворчыя сыстэмы сел.-гасп. каапэрацыі толькі ў адносінах забесьпячэньня патрэб калгасаў і ўласных патрэб сел.-гасп. вытворчых аб'яднаньняў. Забесьпячэньне-ж гэтымі (іншымі) таварамі другіх спажыўцоў, праводзіцца, як правіла, спажывецкай каапэрацыяй, якая з 1/X г. г. павінна ўзяць гэтыя функцыі на сябе.

Дастаўка тавараў вытворчымі сыстэмамі сел.-гасп. каапэрацыі ў тым ліку і калгасаў, павінна весьціся на падставе генэральных дагавароў, якія заключаюцца рэспубліканскімі саюзамі з Беларускім Акцыянэрным таварыствам «Сельхозснабжение», а таксама з прамысловасьцю і яе органамі.

Каапэрацыйныя цэнтры павінны праводзіць працу па дастаўку тавараў у парадку транзітнага завозу тавараў з заводу непасрэдна ў раённыя таварыствы. У раённым цэнтры павінен быць адзін склад па забесьпячэньні, з якога абслугоўваюцца паводле спэцыяльных умоў усе спэцыяльныя сыстэмы сел.-гасп. каапэрацыі і пасобныя некаапэраваныя гаспадаркі раёну.

Застаецца нявырашаным пытаньне аб тарфяных агнятрывальных і рыбалоўна-рыбаводных таварыствах і арцелях: каму іх перадаць і хто павінен іх абслугоўваць? Да гэтага часу імі па сутнасьці ведае НКЗ і каапэрацыяй яны не абслугоўваюцца. Выраб торфу, асабліва больш буйнымі тарфянымі таварыствамі, зьяўляецца камэрцыйна-прамысловым здабываньнем апалу, галоўным чынам, для прамысловасьці. У Магілёўскай, Аршанскай і інш. акругах ёсьць нават спэцыяльныя тарфяныя заводы мясцовай прамысловасьці, здабываючыя торф. Таму ставіць пытаньне аб тым, каб тарфяныя таварыствы пакінуць у сетцы мэліярацыйных таварыстваў, г. зн. адмахнуцца і зноў ня вырашыць гаспадарчай справы, якая мае вялікае значэньне для народнай гаспадаркі наогул. Гэтым я не хачу сказаць, што саўгасы, калгасы і вытворчыя аб'яднаньні не павінны займацца здабываньнем торфу на тых тарфяных масывах, якія блізка знаходзяцца да гэтых гаспадарак. Яны павінны выпрабляць торф для сваіх патрэб, для падсьцілу і ўгнаеньня.

Агнятрывалыя таварыствы выпрабляюць будаўнічыя матар'ялы: цэглу, чарапіцу, пустацелую цэглу, кругі для студняў і іншае. Гэта чыста саматужна-прамысловыя таварыствы, якія выпрабляюць будаўнічыя матар'ялы. Паколькі ў нас наогул недахоп будаўнічых матар'ялаў, а ёсьць мажлівасьць шырока разгарнуць гэтую вельмі важную галіну нашае гаспадаркі і задаволіць патрэбы сельскай гаспадаркі гэтымі матар'яламі, трэба таксама зараз канчаткова вырашыць і гэта пытаньне.

Рыбалоўна-рыбаводныя таварыствы і арцелі ні ў якім разе не зьяўляюцца непасрэднай сельска-гаспадарчай вытворчасьцю, стымулюючай калектывізацыю, што зьяўляецца непасрэднай задачай сел.-гасп. каапэрацыі. Рыбалоўства і рыбаводства зьяўляецца ў асноўным саматужным промыслам камэрцыйнага парадку для здавальненьня насельніцтва рыбай, і большасьць арцеляў па рэках і водных каналах не зьвязана нават і з сельскай гаспадаркай. Таму уклінаваць іх зноў такі ў сетку мэліярацыйных таварыстваў толькі таму, што мэліярацыя зьвязана з асушкай балот ад вады, было-б няправільным. Таму, **паколькі ўсе гэтыя таварыствы і арцелі па сваім зьмесьце і характары іх працы зьяўляюцца саматужна-прамысловымі з камэрцыйнай іх дзейнасьцю, —трэба перадаць іх са спэцыялістымі саматужна-прамысловай каапэрацыі.**

Праводзячы ў жыцьцё гэту арганізацыйную пабудову, мы адразу натыкаемся на адсутнасьць людзей, галоўным чынам спэцыялістых, асабліва ў раёнах. Па тых грубых падліках, якія мы зрабілі, нам патрэбна ў 1929-30 г. розных спэцыялістых 2.195, з іх адных толькі аграномаў 536. Патрабуюцца таксама і вялікія сродкі на іх утрыманьне. Адсюль—неабходна самая рашучая перакідка і спэцыялістых, і работнікаў-кіраўнікоў з цэнтральных апаратаў і акруговых цэнтраў на вытворчую працу сельскай гаспадаркі. Справа па падрыхтоўцы каапэрацыйных кадраў пакуль што недастаткова наладжана і не дае належных вынікаў, ня гледзячы на адпаведныя рашэньні і пастановы. У гэтым годзе трэба арганізаваць усебеларускія сталыя кароткатэрміновыя курсы для падрыхтоўкі працаўнікоў калгасаў і вытворчых аб'яднаньняў у раёнах ня менш як на 300 чал. Неабходна таксама разгарнуць працу з групамі беднаты і каапэрацыйным актывам, а таксама па лініі саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых для падрыхтоўкі і вылучэньня сел.-гасп. рабочых, батрацтва, беднаты і серадзякоў у вытворчыя нізавыя і раённыя аб'яднаньня каапэрацыі.

Калі мы гэта зробім, тады рэарганізацыю мы зможам правесьці па працягу 29-30 г., пачынаючы з 1 кастрычніка г. г., а мы павінны гэта зрабіць. Наша нізавая сетка на 1/X—28 г. налічвала 2.976 аб'яднаньняў з калгасамі і крэдытнымі таварыствамі, у іх—400 тыс. членаў, што складае 50,1 проц. каапэраваных сялянскіх двароў. Зараз на 1/VII г. г. лічыцца 4.938 аб'яднаньняў, у тым ліку 1.547 калгасаў, 322 крэдытных таварыствы. Каапэравана 538,1 тыс., або 67,1 проц. сялянскіх двароў. Па папярэдніх вестках сацыяльны склад каапэраваных: 40 проц. беднаты, 55 проц. серадняцтва і 5 проц. заможных і кулакоў.

Гэта гаворыць аб тым, што з 812 тысяч усіх сялянскіх двароў БССР каапэравана большасьць вёскі, большасьць бядняцка-серадняцкіх двароў з значнай колькасьцю беднаты. Нам трэба са ўсёй рашучасьцю ўхапіцца за гэта важнейшае звяно нашай працы ўсімі сіламі і сродкамі і выканаць нашу задачу па далейшым каапэраваньні і калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

А. ДУБІНА

АД КАМІСІІ ЦКК УсеКП(б)

Усе члены і кандыдаты ЦК КП(б)Б, члены ЦКК КП(б)Б, члены і кандыдаты бюро Менскага АК КП(б)Б, члены прэзыдыуму Менскай АКК КП(б)Б, якія не прайшлі дагэтуль чысткі і праверкі партыі, павінны прыйсьці для праверкі ў камісію ЦКК УсеКП(б) (Савецкая, 55, ЦКК—НКРСІ Бел., 2-гі паверх, пакой № 3) 7-га гэтага жніўня а 6-й гадзіне вечарам.

Старшыня камісіі ЦКК УсеКП(б) па чыстцы і праверцы кіруючага складу КП(б)Б.

КАЛНІН

Пралетарская грамадзкасьць павінна дапамагчы камсамолу ў справе камуністычнага выхаваньня піянэраў і дзяцей

Што патрабуюць піянэры ад менскага гарсавету

Першы Ўсебеларускі зьлёт піянэраў будзе праходзіць у Менску. Дзеці працоўных Беларусі чакаюць таварыскай сустрэчы з боку ўсёй пралетарскай грамадзкасьці Менску. Гарадзкі савет —гаспадар гораду, ён павінен вытрымаць іспыт на годнасьць сапраўднага прыхільнкіа дзяцей працоўных.

Мы просім:

1. Прыстасаваць да Ўсебеларускага зьлёту піянэраў выкананьне прапаноў, якія былі высунуты менскімі піянэрамі ў дзіцячых наказах у часе выбараў гарадзкога савету.

2. Прыняць меры да ўпрыгожаньня рабочых клюбаў, садоў, тэатраў, устаноў, прадпрыемстваў, вуліц флагамі, лёзунгамі, плякатамі, прысьвечанымі зьлёту.

3. Мабілізаваць машыны, аўтабусы для абслугоўваньня дэлегатаў Усебеларускага зьлёту (дзяжурства на вакзале. развозка дзяцей па кватэрах і г. д.)

4. Прыняць актыўны ўдзел у разьмяшчэньні дэлегатаў Ўсебеларускага зьлёту па кватэрах рабочых.

5. Забясьпечыць працу ўсебеларускага зьлёту неабходнымі памяшканьнямі, клюбамі, пляцоўкамі.

6. Забясьпечыць санітарным наглядам месцы, дзе будуць знаходзіцца і працаваць піянэры ў часе ўсебеларускага зьлёту.

Да ЦСПСБ, цэнтральнага праўленьня працаўнікоў зямлі і лесу, калегіі Наркампрацы

1. Мы просім: унесьці ў Саўнарком канкрэтныя прапановы аб дадатках і і ў дакладненьнях законаў аб працы непаўналетніх.

2. Выступіць на канфэрэнцыі ўсебеларускага зьлёту (сэкцыі па ахове працы і праў дзяцей) з кароткім дакладам (15 хвіл.) аб становішчы непаўналетніх с.-г. рабочых, батрачат і як ахоўваюцца іх правы і інтарэсы.

3. Прыняць меры, каб усе батрачаты, якія вылучаны на зьлёт, былі-б забясьпечаны зар. платай за час зьлёту, а таксама ня страцілі працы з прычыны зьлёту.

4. Зрабіць справаздачу перад грамадзкасьцю аб тым, штозроблена ў галіне аховы праў і працы непаўналетніх батрачат.

5. Беларускай газэце «Батрак» сыстэматычна высьвятляць пытаньні становішча батрачат, работу КСМ і піянэрскай арганізацыі сярод батрачат.

6. Скласьці 5-ці гадовы плян, якім прадугледзець рад асноўных мерапрыемстваў па барацьбе з парушэньнямі савецкага законадаўства аб дзіцячай працы і яе экспляатацыі. Гэты плян павінен прадугледзець поўнае зьнішчэньне да канца 5-х годкі прыстасаваньне дзіцячай працы да 14 год.

7. Піянэрарганізацыя бярэ на сябе абавязак разгарнуць шырокую работу з дзецьмі, якія працуюць па найме (ад 12 да 14 гадоў). У гэтай рабоце нам патрэбна дапамога прафэсіянальных і [illegible] арганізацый, у прыват[illegible] [illegible] інструкцыю аб [illegible] 12 да 14 год.

б) прыцягнуць піянэрскіх і камсамольскіх працаўнікоў у якасьці пазаштатных інспэктароў працы, загадзя іх праінструктаваўшы.

б) Абавязаць усе арганізацыі і асабліва сельрабачкомы весьці вучот дзяцей, якія працуюць па найме і сыстэматычна арганізоўваць разам з атрадамі і ячэйкамі КСМ сходы гэтых дзяцей.

г) Утварыць пры прафсаюзах і пры школах фонды дапамогі непаўналетнім, што працуюць па найме.

д) Утварыць асобныя вячэрнія школы і групы для працуючых па найме (пастушкоў, пяняк дзяцей, што працуюць у саматужнікаў).

е) Абавязаць усіх гаспадароў даць дзецям магчымасьць вучыцца ў школе.

ж) Арганізаваць матар'яльную дапамогу дзяцям (забесьпячэньне абуткам, навучальнымі прыладамі і г. д.).

8. Тэрмінова падлічыць у саматужных мясцовасьцях усіх дзяцей, якія заняты ў вытворчасьці. Распрацаваць пытаньне культасьветнай работы сярод іх. Там, дзе нельга вучыць іх у школах, дабіцца ўвядзеньня індывідуальна-групавога навучаньня. Дабіцца павялічэньня сеткі інспэктароў па ахове працы, утварыць групы дапамогі інспэктаром працы па выяўленьні і рабоце сярод дзяцей, што працуюць у саматужнай прамысловасьці.

Арганізаваць у часе ўсебеларускага зьлёту гутаркі з дэлегатамі аб эканамічным становішчы батрачак, дзяцей, што працуюць у саматужнай прамысловасьці.

Ад Наркамаховы здароўя

Мы просім:

1. Узяць на сябе абавязак кіраваць мэдыцынскай гігіенічнай часткай зьлёту піянэраў.

2. Зрабіць справаздачу перад грамадзкасьцю аб праробленай аздаравіцельнай працы сярод піянэраў і дзяцей.

3. Скласьці 5-х гадовы плян аздаравіцельнай работы сярод піянэраў і дзяцей (адчыненьне лягэраў, санаторый-калёній аздаравіцельных пляцовак і г. д.).

4. Арганізаваць аздаравіцельную выстаўку на Ўсебеларускім зьлёце піянэраў.

5. Праверыць абслугоўваньне ўрачамі шэфамі і ўрачамі АЗДП піянэратрадаў і лягэраў, а таксама ўвесьці спэцыяльных урачоў для абслугоўваньня піянэрарганізацыі ў вялікіх акруговых цэнтрах.

6. Падаць ў СНК сумесна з ЦК ЛКСМБ дакладную запіску аб увядзеньні спэцыяльнага тытулу па аздаравіцельных мерапрыемствах сярод дзяцей.

Ад рабочай кааперацыі

Мы просім:

1. Абгаварыць пытаньне аб арганізацыі спэцыяльных дзіцячых сталовак у акруговых цэнтрах.

2. Узяць на сябе абавязак арганізацыі харчаваньня для ўдзельнікаў Ўсебеларускага зьлёту.

3. Абгаварыць пытаньне аб дапамозе ў арганізацыі бытавых патрэб піянэраў і дзяцей:

а) арганізацыі піянэрска-школьных магазынаў, дзе канцэнтраваць продаж школьных прылад, адзежы і абутку для дзяцей і г. д.

б) арганізацыі школьных кааператываў,

в) удзел у арганізацыі і правядзеньні лягэраў піянэраў.

Ад Белкаапсаюзу

1. Устанавіць шэфства ўсіх кааперацыйных арганізацый над піянэрскімі атрадамі, адначасова праверыць работу тых кааперацыйных арганізацый, якія ўзялі шэфства над піянэратрадамі, што імі зроблена ў дапамозе піянэрскай арганізацыі.

2. Узмацніць матар'яльнае падтрыманьне піянэрскіх атрадаў на вёсцы, вылучаючы ў плянавым парадку з культ. быт. фонду кааперацыі пэўную суму на іх патрэбы.

3. Абгаварыць пытаньне, да якіх асноўных заданьняў у кааперацыйнай рабоце неабходна прыцягнуць сілы піянэрскай арганізацыі і дзяцей.

4. Аказаць актыўнае падтрыманьне правядзеньню ўсебеларускага зьлёту піянэраў.

Ад Наркам'юсту

Мы просім у часе ўсебеларускага зьлёту:

а) арганізаваць гутаркі з удзельнікамі зьлёту аб прававым становішчы дзяцей,

б) На сэкцыі ўсебеларускага зьлёту па пытаньні аховы працы і правоў дзяцей арганізаваць выступленьне прадстаўніка НКЮ аб прававым становішчы дзяцей.

в) Арганізаваць справачнае бюро па пытаньнях прававога становішча дзяцей

г) Выдаць кароткую памятку для раздачы дэлегатам аб прававым становішчы дзяцей.

Ад менскага акруговага інспэктарыяту Нарасьветы і ЦП саюзу працасьветы

Рабочыя, дзе будуць разьмешчаны дэлегаты ўсебеларускага зьлёту, яшчэ дрэна знаёмы з правільным пэдагогічным падыходам да дзяцей. Усебеларускі зьлёт прадстаўляе сабой выключны выпадак для разгортваньня пэдагагічнай прапаганды сярод рабочых. Мы просім:

1. Узяць на сябе абавязак пэдагогічнага абслугоўваньня зьлёту для чаго прыцягнуць настаўніка, выхавальнікаў па прымацаваньні іх да вызначанай групы рабочых кватэр, дзе будуць разьмешчаны дэлегаты, для пэдагогічнага нагляду за тым, як разьмешчаны піянэры.

2. Арганізаваць на курсах-сходах асьветнікаў выступленьні аб задачах і аб удзеле асьветнікаў у зьлёце піянэраў.

3. Вылучыць групу настаўнікаў для ўдзелу ў канфэрэнцыі зьлёту для прымацаваньня да сталовак, тэатру і інш. месц, дзе будзе адбывацца праца ўсебеларускага зьлёту.

4. Вылучыць групу настаўнікаў, якой даручыць заняцца ўпяршыню дасьледчай работай у часе усяго зьлёту.

Камітэт садзейнічаньня ўсебеларускаму зьлёту піянэраў пры ЦВК БССР вык. абавязкі старшыні камітэту ІГНАТОЎСКІ.

Нам. старшыні ЦБЮП пры ЦК ЛКСМБ РЫВІН.

Харчаваньне і лекавая дапамога дзецям

10-га жніўня ў Менску пачнецца Ўсебеларускі зьлёт юных піянэраў.

Белкаапсаюз адпусьціў каля 300 рублёў на закупку падарункаў, якія будуць выдадзены дзецям у часе зьлёту. Кааперацыйным арганізацыям запрапанована палепшыць абслугоўваньне дзяцей.

Харчаваньне дзяцей у часе зьлёту ўзяў на сябе МЦРК, які выдзяліў для гэтай мэты сталоўку ў садзе «Прафінтэрн» — на 500 піянэраў. Мэню зацьверджана Наркаматам Аховы Здароўя. Пашыраецца менская піянэрская крама.

За апошні час МЦРК накіраваў у дамы адпачынку 47 піянэраў — дзяцей рабочых пайшчыкаў, на што было адпушчана 1.000 рублёў. Зараз ставіцца пытаньне аб арганізацыі ў Менску школьных кааператываў, якія будуць заснаваны на прынцыпе самадзейнасьці вучняў.

Інспэкцыя Аховы Здароўя дала загад больніцам і амбуляторыям аб прыёме піянэраў у часе зьлёту, у выпадку хваробы, без чаргі. Два доктары прымацаваны да сталоўкі.

У месцах найбольшага згуртаваньня дзяцей (канфэрэнцыя, спартакіяда) будуць арганізаваны пункты першай дапамогі. Рыхтуецца для раздачы піянэрам санітарная памятка.

Намячаецца санітарны агляд кватэр, у якіх будуць разьмешчаны ў часе зьлёту піянэры.

Пачаўся піянэрскі зьлёт

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Учора ў Віцебску адкрыўся піянэрскі зьлёт, на які сабраліся 700 дэлегатаў. У праграме зьлёту; школьная выстаўка, вечары змычкі, дэманстрацыя, экскурсіі, катаньні на лодках і на аўтамабілях.

Старшыня АВК т. Валодзька правядзе гутарку з дэлегатамі зьлёту.

Да кожнага вясковага дэлегата прымацоўваецца гарадзкі піянэр, у абавязкі якога ўваходзіць быць кіраўніком вясковага таварыша у часе зьлёту.

Акругком партыі, акругком камсамолу, акрвыканком і Акрпрафбюро зьвярнуліся да рабочых і працоўных акругі з адозвай, у якой заклікаюць дапамагчы дзецям лепш правесьці зьлёт.

Калі лепш пачаць пабудову Дому Ураду

(У парадку прапановы)

Зараз, калі праект пабудовы Дому Ўраду ўжо прыняты, паўстае пытаньне аб тым, калі прыступіць да работ па пабудове яго. Канкрэтна—стаіць пытаньне аб тым, калі закладаць фундамант—ці восеньню гэтага году, ці вясною будучага году?

Здавалася-б, што калі пачаць работу гэтае восені і пасьпець да зімы зрабіць фундамант, то з вясны можна будзе адразу разгарнуць каменную кладку і за летні пэрыяд падвесьці будынак пад дах. Такога пункту погляду, напэна, будзе прытрымлівацца і Белдзяржбуд, якому прыдзецца весьці пабудову гэтага гмаху, такое дапушчэньне бяз сумненьня надзвычайна важнае і заслугоўвае ўвагі.

Але нельга забываць і пра іншыя моманты ў справе пабудовы такога вялікага гмаху, як Дом Ураду.

Праектыроўшчыку для распрацоўкі праекту будзе патрэбен, па меншай меры, месяц (наўрад—ці ён уложыцца ў гэты тэрмін). Значыць, распрацаваны праект будзе атрыманы 1-га верасьня. Распрацоўка чарцяжоў фундамантаў і разьлікі да іх зоймуць 2-3 тыдні. Калі і выемка зямлі да гэтага моманту, г. зн. да канца верасьня, будзе выканана, усё-ж застаецца вельмі кароткі тэрмін для выкананьня работы па пабудове фундаманту Дому Ўраду.

Дапусьцім, што кладку фундаманту ўдалося-б скончыць да марозаў. Значыць, яму прыдзецца зімаваць пад сьнегам. Ня трэба забываць, што фундамант будзе з булыжніку, і як бы добра ён ня быў захаваны, зіма бязумоўна, будзе мець на яго ўплыў. Мы маем прыклады таго, як дрэнна адбілася мінулая зіма на фундамантах некаторых будынкаў (узяць хоць-бы для прыкладу дом Харчтрэсту).

З асаблівай асьцярогаю трэба будаваць фундамант з булыжніку таму, што фундамант дому Харчтрэсту быў імення з булыжніка. Гэтага ні ў якім выпадку нельга забываць пры выбары моманту пачатку работ.

Ёсьць яшчэ надзвычайна важная акалічнасьць, якая часта ўпускаецца з-пад увагі: гэта ўвязка асноўных будаўнічых работ з спэцыяльнымі. Будынак павінен мець цэнтральнае ацяпленьне і прыточна-выцяжную вэнтыляцыю. Да распрацоўкі праекту вэнтыляцыі і ацяпленьня можна будзе прыступіць, калі будзе распрацованы праект самога будынку. А без праекту ацяпленьня і вэнтыляцыі нельга класьці фундамант, каб не атрымалася таго, што мы маем на «Домбудзе», дзе прыдзецца прабіваць дзіркі ў фундаманце для пракладкі галоўных магістраляй. Пры булыжным фундаманце гэта проста рызыкоўна.

Усё гэта аддаляе момант пачатку работ па кладцы фундаманту, калі мы хочам сур'ёзна падрыхтавацца да такой вялікай работы.

Адкласьці момант пачатку работ трэба яшчэ і таму, што ўсякі праект пры ажыцьцяўленьні яго мае зьмены. Мы ўжо маем у друку ўказаньні наконт некаторай пераапрацоўкі праекту. Калі пачатак работ будзе адкладзены на вясну, то аўтар праекту будзе мець магчымасьць больш грунтоўна яго распрацаваць з улікам момантаў, якія заслугоўваюць увагі. Пры пасьпешнай распрацоўцы, што нямінуча пры кароткасьці тэрміну, многае можа быць упушчана.

З пачаткам работ нельга сьпяшыць, каб нікога не насьмяшыць.

Тэхнік КУЛЬКІН.

Менск

У СНК БССР

Пераабсталяваньне вадаправоду ў Менску

СНК [illegible] усіх работ па [illegible] рэнны ва[illegible] 3 міл. руб[illegible] скі вадапр[illegible] пераабстал[illegible] даць раза[illegible] ваньня. [illegible] зу-ж пач[illegible]

Адкрыцьце новага аддзяленьня пры віцебскім бактэрыялёгічным інстытуце

СНК пр[illegible] з 1-га кас[illegible] скім Вэтэ[illegible] стытуце [illegible] для выву[illegible]

Дзе будзе будавацца [illegible]

СНК зга[illegible] гарсавету [illegible] шканьні [illegible] прамысло[illegible] раёне Бар[illegible]

Масавы паход рабочых у чырвонаармейскія лягеры

[illegible]

45 ясьляў і пляцовак у саўгасах

У саўгасах Менскай, Бабруйскай, Віцебскай акруг [illegible] арганізаваны 32 [illegible] сельгасрабо[illegible] [illegible]там Ахо[illegible] [illegible]м аб ад[illegible] [illegible]най акру[illegible] [illegible]х ясьляў.

Курсы дарожных [illegible]

[illegible] На курсы [illegible]

Цэнтральны дом спэцыялістых

Цэнтраль[illegible] чых спэц[illegible] зуецца. Р[illegible] Абрана [illegible] старшынст[illegible] ковых са[illegible] тэтаў — [illegible] дасьледча[illegible] і г.д.

23 новыя прафшколы

[illegible] 20 праф[illegible] тыс. ча[illegible] [illegible] адкрыта 23.

Новая пажарная дружына

[illegible] намеціў [illegible] пажарную [illegible] дружына бу[illegible]

Новыя больніцы ў раёнах

Сёлета [illegible] на разьві[illegible] шчыне. Уз[illegible] [illegible] курс на замену фэльчарскіх пунктаў доктарскімі. 10.000 р. адпушчаецца на пабудову ў раёнах заразных баракаў. Да канца 5-годкі будуць пабудаваны 4 новыя больніцы ў Лагойску, Бярэзіне, Койданаве і Самахвалавічах. У гэтым годзе ў двух калгасах будуць адкрыты доктарскія пункты.

З залі працсэсіі

За п'янства зьняты з працы

За сыстэматычнае п'янства [illegible] № 10 зьняты з працы дворнік [illegible]кін. Нездаволены гэтаю паст[illegible] Мазылькін падаў скаргу ў пр[illegible] гор. Менску. Разглядзеўшы гэту [illegible] працсэсія прызнала звальненьне [illegible]ным.

Т. Уншліхт (сын)

З прычыны адчаснай сьмерці тав. Уншліхта — сына Намнаркамвенмора т. І. С. Уншліхта, які ўтануў у часе купаньня, група партработнікаў БССР паслала наступную тэлеграму т. І. С. Уншліхту:

— Выказваем наша глыбокае спачуваньне [illegible], якое здарылася з Вамі. Разам з Вамі глыбока перажываем нечаканую страту Вашага сына і нашага таварыша.

[illegible]

Водгукі на заметкі

Факты не пацьвердзіліся

[illegible]

Селькоры Віцебшчыны дапамогуць рэарганізацыі

На нарадзе селькораў [illegible] раёну, склiканай рэд. «Зьвязды»

[illegible]

тав. Лаўкет.

Ня гледзячы на дрэннае надвор'е, на нараду сабралося 26 селькораў. Большасьць іх—камсамольцы, ёсьць і старыя сяляне.

Праца селькораў у раёне сканцэнтравана навакол насьценгазэт, якіх налічваецца ў раёне цэлых 9.

Пастаўленае на нарадзе пытаньне аб рэарганізацыі Віцебскай акругі вельмі зацікавіла селькораў.

—Наша задача — заявіў селькор [illegible]

[illegible] на спаборніцтва селькораў Мяжынскага раёну, Віцебскай акругі.

Галоўнай задачай, якую ставяць перад сабой селькоры,—гэта прыкласьці на паставіць масавую працу сярод сялянства.

Праведзеная нарада абудзіла ініцыятыву селькораў. *Яны дзякуюць рэдакцыі «Зьвязды» за ўдзел у правядзеньні нарады.*

О. Шульман

Суд

З чырвоным сьцягам—супроць... калектывізацыі

У вёсцы Сіцянец, Старобінскага раёну, Бабруйскай акругі было праведзена землеўпарадкаваньне. у выніку чаго арганізаваўся пасёлак пад назвай «Нова-Воблачань.

Больш заможная частка сялян не жадала землеўпарадкавацца і ўсімі сіламі імкнулася сарваць арганізацыю пасёлку, яна зацягвала работу, рабіла ўсялякія перашкоды, падавала ў суд і г. д.

— Дайшло да таго, што кулакі в. Сіцянец склікалі сход, на якім схілілі частку гаспадароў на захоп зямлі ў пасёлкаўцаў, каб сарваць землеўпарадкаваньне, заможнікі дабіліся пастановы «калектыўна» заараць і засеяць пасёлкавую зямлю».

І вось аднойчы ў вёсцы Сіцянец можна было наглядаць цікавае зьявішча. Чуць толькі пачало днець, на вёсцы узьняўся нейкі гул, чуваць было, як вывозілі з грукатам з-пад павеці на вуліцу вазы, як скрыпелі «жураўлі» над калодзеямі. як і ржалі прыведзе[illegible] даць было як ўзгружаліся на вазы плугі, бораны і жыта, як запрагаліся коні.

Праз некаторы час, па дарозе з в. Сіцянец у пас. «Нова-Воблачань» праімчаліся галопам 24 фурманкі. На пярэдняй фурманцы разьвіваўся сьцяг. За воблакам пылу людзей не відаць было, а толькі чуліся магутныя гукі песьні «смело, товарищи, в ногу» і бой барабана.

Гэта 24 гаспадары в. Сіцянец паехалі ў пас. «Нова-Воблачань, каб «калектыўна» заараць і засеяць зямлю пасёлкаўцаў.

«Калектыўнае» натхненьне сіцянецкіх заможнікаў скончылася на лаўцы падсудных Бабруйскага акруговага суду. Галоўныя «калектывізатары» Сяўрук Іван і Агіевіч Уладзімер прыгавараны да аднаго году зьняволеньня са строгай ізаляцыяй кожны, 6 чал. да кароткатэрміновага пазбаўленьня волі.

Па амністыі ЦВК БССР першым двум зьняволеньне скарочана па палову, астатнія, за выключэньнем Пількевіча Івана, ад кары вызвалены. Вярхоўны суд прыгавар зацьвердзіў.

Спорт

Піянэрская спартакіяда

Піянэрская спартакіяда адчыняецца 10-га жніўня. У праграме спартакіяды легкаатлетычныя спаборніцтвы, беларускія гульні і плаваньне. Усяго ў спартакіядзе прыме ўдзел звыш 350 піянэраў.

Паведамленьні

Пасяджэньне АК МОПР'у

У пятніцу, 9 жніўня, а 7 гадз. увечары ў памяшканьні АК МОПР'у адбудзецца пашыранае пасяджэньне АК МОПР'у, на якое павінны зьявіцца ўсе члены і канд. АК, якія знаходзяцца у Менску.

Парадак дню:

1. Аб удзеле МОПР'у ў рэалізацыі 3-й пазыкі Індустрыялізацыі.
2. Аналіз грашовага становішча.
3. Аб склiканьні акруговай канфэрэнцыі МОПР'а.
4. Папярэднія вынікі кампаніі перша[illegible]
5. Аб працы сярод жактаўскіх ячэек.

З прычыны важнасьці ўсіх пытаньняў просьба зьявіцца без спазьненьня.

На пасяджэньне запрашаюцца члены гаркомаў, актыў жактаўскіх ячэек і гарадзкі актыў.

Мен. АК МОПР'у.

У сераду, 7 жніўня. а 7 гадзіне ўвечары адбудзецца нарада аргсэкцыі Кастрычніцкага райкому Мопр'у. Для таварышой, якія належаць да гэтай сэкцыі, і таварышам вылучаным ад ячэек—яўка абавязкова.

Сад працасьветы

Сёньня—кіно «Девушка с палубы». Пачатак у 9 г. 30 хв.

— Жанаддзел ЦК КП(б)Б склікае на 12-е жніўня нараду ЗАГАДЧЫЦ АКРЖАНАДДЗЕЛАЎ.

Парадак дня: 1. Новыя формы і мэтады работы ў сувязі з пастановамі ЦК УсеКП(б). 2. Перавыбары дэлегацкіх сходаў. 3. Бягучыя справы.

Адказны рэдактар ЯН. АСМОЎ.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР Музыкальная камэдыя і кам. опэра пад маст. кіраўн. Л. Г. МІРАЕВА.
Серада, 7 жніўня з удзелам К. А. Суслова „Веселая вдова“ у 3-х д. Легара.
Білеты ў касе тэатру ад 12—2 і ад 5 г. ув. і ў раб. касе з 12—2 і ад 4—6 гадз. увеч. Пачатак а 9 г.

ПРАДАЮЦЦА ШКЛЯНЫЯ БАЛЁНЫ
Спытацца ў заг. гаспадаркай друкарні «Зьвязда».
Савецкая, 63, ад 3 да 5 гадз. увечары.

КІНО-ТЭАТР „Культура“ — Кіно-аповесьць у 6 частках з праддослоўем **ХАБУ**. Звыш праграмы-кіно-хроніка „Совкино“ № 35. Пачатак роўна а 8 гадз. Каса—ад 6 гадз.

Кіно-сад Чырвоная Зорка, Савецкая, 71. — Новая мастацкая пастаноўка **ЛЕСЯ**. Звыш праграмы кіно-хроніка „Совкіно“. 2 сэансы: пачатак 1-га с.—а 9 г. 15 м. 2-га с.—а 10 г. 45 м. Каса—ад 7 гадз.

Кіно Інтэрнацыянал — З прычыны выключнага посьпеху яшчэ 3 дні выключны мастацкі замежны баявік **ТАНКРЭД і КЛЕРЫНДА**. Мастацкая кіно-паэма ў 7 частках.

Кіно Пралетары — Мастацка-бытавы фільм вытворчасьці „Межрабпом-фільм“ **СУПРАЦІУНІЦЫ** драма ў 7 частках. Пачатак сэансу а 7 з пал. гадз. увеч. Каса—ад 6 гадз.

Кіно Спартак — ГРАНДЫЁЗНЫ ФІЛЬМ **МАСКА САРВАНА** драма ў 7 част. Каса—ад 6 гадз.—Пачатак а 7 з пал. г. ув.

Менская Паштова-Тэлеграфная кантора даводзіць да ведама ўсіх дзяржустаноў і прыватных асоб, што ў памяшканьні пошты АДКРЫТА **БЮРО ДАВЕДАК**.
БЮРО ДАВЕДАК ДАЕ ПА ТЭЛЕФОНУ поўныя адказы на ўсе запытаньні ў галінах прамысловасьці, законадаўства, аховы здароўя, асьветы, гандлю, РОЗНЫЯ АДРАСЫ і г. д.
Кожны тэлефонны абанэнт можа стаць абанэнтам Бюро, унёсшы абанэмэнтную плату за карыстаньне паслугамі Бюро, у касу П.-Т. Канторы, у Даведачнае Бюро, ці ўпаўнаважанаму на рукі.
Плата за карыстаньне паслугамі Бюро наступная: ЗА 1 ТЭЛЕФОН.
1. З кватэрных тэлефонаў за 3 мес.—3 руб., за 6 мес.—6 руб., за год—12 руб.
2. З дзяржаўных устаноў: за 3 мес.—5 руб., за 6 мес.—10 руб., за год—20 руб.
3. Даведкі асабіста даюцца часткова бясплатна, а часткова платна за 5—10 кап. за даведку.
Бюро Даведак працуе з 9 гадз. раніцы да 9 гадз. увечары.
Бюро таксама прымае заказы на газэтныя выразкі.
Даведкі па пытаньнях абанэваньня даюцца па тэлефону бюро даведак, які выклікаецца бяз нумара.

АДКРЫТА **ЗУБА-ЛЯЧЭБНІЦА**
Мен. Акр. К-ту Чырвонага Крыжу, Інтэрнацыянальная вул., д. № 6.
Лячэньне, плёмбаваньне зубоў, выдаленьне бяз болі, лячэньне хвароб поласьці роту.
УСТАЎКА ШТУЧНЫХ ЗУБОЎ на каўчуку і золаце.
Цэны агульнадаступныя. Парада дармова.
У лячэбніцы працуюць кваліфікаваныя зубныя дактары з вялікім практычным стажам.
Членам Чырвонага Крыжу—СКІДКА.
Прыём з 9 з пал. г. ран. да 8 з пал. гадз. увечары штодзенна

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА ЯЎРЭЙСКАГА — МЭДЫЧНА-САНІТАРНАГА Т-ВА
Ленінская, побач з 2-м Домам Саветаў, № 25, тэл. 12-66
АДКРЫТА ад 3 гадз. дня да 9 гадз. увеч.
Прыём па ўсіх спэцыяльнасьцях: унутраныя, хірургічныя, жаночыя, зубныя, вока нэрваў, вуха, горла, носа і скуры
Фізіятрычны габінэт: кварц, электра і сьвета-лячэньне.
Рэнтгэнаўскі габінэт робіць здымкі, прасьвечваньні і лячэньне хворы. Прыём хэміка-бактэрыял. аналіза
Прыём хворых па лекавых кніжках таварыства.
— Для ўсіх іншых грамадзян за агульнадаступную плату —

АДПУСКНІКІ!
НЕ ЗАБУДЗЬЦЕСЯ ПЕРАД АДЫХОДАМ — У ВОДПУСК ПАВЕДАМІЦЬ У — кантору газэты „ЗЬВЯЗДА“ Савецкая, 63 тэл. 7-81
ВАШ НОВЫ АДРАС
Вам будзе пасылацца «ЗЬВЯЗДА» па месцы знаходжаньня ў водпуску без асобнай даплаты за перамену адрасу.

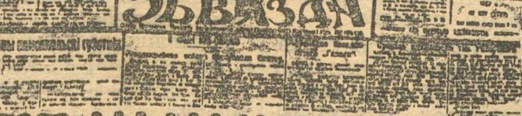

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

МАСТАЦКАЕ ВЫКАНАНЬНЕ РЫСУНКАЎ
З ЗАКАЗАМІ = ЗВАРОЧВАЦЦА у галоўную кантору газэты „ЗЬВЯЗДА“-МЕНСК, САВЕЦКАЯ, № 63, 3-ці паверх
ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛЯНЫ, СХЭМЫ, ФАКСІМІЛЕ, ЭТЫКЭТЫ, ЦЭНЬНІКІ, ВОКЛАДКІ, ВІНЬЕТКІ, РЭКЛЯМНЫЯ ПЛЯКАТЫ і іншыя МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Беларускаму сельска-гаспадарчаму трэсту **БЕЛСЕЛЬТРЭСТ** патрабуюцца вопытныя майстры-крахмальшчыкі і мэханікі, якія ведаюць КРАХМАЛЬНУЮ ВЫТВОРЧАСЬЦЬ, для сталай працы на крахмальных заводах. З прапановамі зварочвацца: Менск, Савецкая, 70, БЕЛСЕЛЬТРЭСТ

Для здачы абвесткі ў газэту „ЗЬВЯЗДА“ званіце па тэл. 7-81

Прыём заяў у менскую прафшколу БУДАЎНІКОЎ працягнуты да 25 жніўня

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА“ званіце па тэл. 2-49

ПАСЬПЯШАЙЦЕСЯ ПАДПІСАЦЦА на ЖНІВЕНЬ і наступныя месяцы НА ГАЗЭТУ ЗЬВЯЗДА орган ЦК і Мен. АК КП(б)Б.
УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м.—90 к., на 3-м.—2 р. 60 к., на 6 м.—5 р., на 1 г.—9 р. 75 к.
«Зьвязда» дае сваім падпісчыкам дадаткамі на льготных умовах часопісі: БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ, РАБОЧА-СЯЛЯНСКІ КАРЭСПАНДЭНТ, ОГОНЕК
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: [illegible]

Згубленыя і ўкрадзеныя дакументы лічыць несапраўднымі

[illegible]

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2